

NIXONAS IR SENATAS

TEISĖJŲ SKYRIMAI IR POLITIKA

Senatui 51 balsu prieš 45 atmetus antrą prezidento Nixono kandidatą į Aukščiausio Teismo teisėjus,

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

santykiai tarp prezidento ir senato gerokai pašljo, kas gali turėti daug įtakos ateičiai. Juo labiau, kad prezidentas antrą pralaimėjimą nesutiko taip ramiai, kaip pirmą, ir pareiškė spaudos konferencijoje:

"Teisėjai Carswell ir Haynsworth su stebėtinu orumu išlaikė visus jų inteligencijos, garbingumo ir charakterio puolimus... Jie buvo neteisingai apkaltinti esą rasis-tai". Iš tikro tačiau jie nebuvo patvirtinti tik dėl to, kad jie vadovaujasi ta pačia kaip jis, Nixonas, teisine filosofija ir turėjo nelaimės gimti Pietuose.

Savaime suprantama, kad tas prezidento pareiškimas sulaukė smarkios reakcijos. Svarbiausias argumentas yra tas kad teisėjas Carswell nesąs pakankamai kvalifikuotas į Aukščiausią Teismą. Esą dabar, kai visų valstybinių institucijų autoritetas yra nepaprastai žemai kritęs, prezidentas bent į Aukščiausią teismą turi skirti tikrus išminties, doros ir visų kitų gerų ypatybių boksčius.

Iš tikro ir po prezidento, ir po pasirinkimo kritikų idealistiniais pareiškimais slypi eilinis politinis žaidimas. Prezidentas bandė paskirti į Aukščiausią Teismą pietiečius politiniais sumetimais. Visų pirma atsidėkoti už jų paramą per buvusius rinkimus ir antra gauti daugiau pietiečių balsų per būsimus rinkimus. Pietiečiai jau čiasi užgauti Aukščiausio Teismo sprendimais segregacijos srityse. Už tat prezidentas norėjo padidinti jų balsą tame valdžios organo. Kadangi senatas jo norui pasipriešino, jis, prezidentas, po to gali nusiplauti rankas -- jis padaręs ką galėjo, kaltė už nepasisekimą kren-

tanti ant senatorių, jų tarpe ir iš Pietų, kurie balsavo prieš jo, prezidento, kadidatus.

Tuo tarpu senatorių dauguma samprotavo, kad jiems politiškai apsimoka pasipriešinti prezidentui. Rinkikų dauguma esanti už integraciją, ypač jei ji tiesiogiai jų nepaliečia, o prezidento politinė skola pietiečiams nėra jų galvosūkis. Kai kurie Pietų senatoriai balsavo prieš argumentuodami, kad ir pietinės valstijos turi daugiau kvalifikuotų teisinių kaip Carswell.

Reikia pastebėti, kad kvalifikacijos klausimas yra labai sunkiai išsprendžiamas, nes nėra tokios mokyklos, kuri paruoštų gerus Aukščiausio Teismo teisėjus, juos išugdo praktika. Kai prezidentas Woodrow Wilson 1916 m. nutarė į Aukščiausią Teismą paskirti Louis Brandeis irgi buvo kilęs didžiausias triukšmas dėl to kvalifikacijų. Brandeis tačiau buvo senato šiaip taip patvirtintas ir dabar laikomas buvęs... vienu žymiausių teisėjų. Taip pat visai aišku, kad negras į Aukščiausią Teismą buvo paskirtas nedėl kvalifikacijų, bet rasinio balanso noro, o pagaliau ir dabar kandidatuojas į New Yorko gubernatorių A. Goldbergas buvo paskirtas į Aukščiausią Teismą toli gražu ne dėl jo teisi- nių kvalifikacijų. Be to ir keli dabartinio teismo sąstato nariai neatrodo esą tikrai kvalifikuoti tam darbui.

Žodžiu, gražių ir mažiau gražių minčių bei samprotavimų netrūksta. Giliau jas ir juos prapaspėčius pasirodo dienos politiniai apskaičiavimai. Jie byloja apie artėjančią priešrinkiminę kovą, kurioje bus panaudoti visi galimi argumentai įskaitant ir teisėjų pasirinkimą. Didžiausios problemos ta-

Chicago universitete lituanistikos studijų įvedimo iškilnėse dalyvavę šio universiteto vadovybės ir profesoriai bei lietuvių visuomenės atstovai.

CHICAGOS UNIVERSITETE ĮVEDUS LITUANISTIKOS STUDIJAS

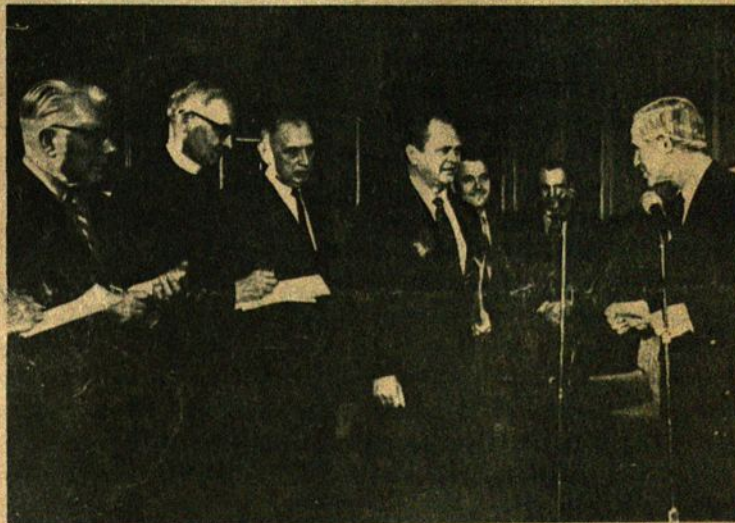
Lietuvių Fondo vadovybės pastangomis Chicago universitetas įveda nuo ateinančio rudens lituanistikos dėstymą. Šis įvykis buvo iškilmingai atžymėtas Chicago universiteto rūmuose ko-vo mėn. 25 d., dalyvaujant universiteto vadovybei, profesoriams ir lietuvių visuomenės, spaudos, radio ir TV atstovams.

Iškilmes pradėjo lingvistikos departamento direktorius prof. E. Staniewicz, pristatydamas Chicago universiteto rektorių mokslo reikalams J. Wilson, dekanus: Streeter ir Dembowski, slavų lingvistikos profesorius Golab ir Aronson, rusų kalbos dėstytoją prof. Ehre, čekų ir viduramžių literatūros prof. Sweikowski, lenkų kalbos Terlecki. Jis pasidžiaugė lietuvių pastangomis į šį universitetą įvedant lituanistikos kursą.

čiau ir toliau lieka infliacija ir Vietnamo karas. Pažanga ar nesėkmė šiose srityse nulems ne tik šių metų kongreso, bet ir 1972 m. prezidento rinkimus.

Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas dr. G. Balukas savo trumpoje gerai paruoštoje kalbo-

legijas lietuviams turėti lituanistikos studijas šiame garsiaame universitete. Ir savo reikšmingą žodį baigė linkėjimu: "Lai gyvuoja Lietuva ir lietuvių kalba, tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Lai būna lietuvių kalbos įvedimas Chicago uni-

Chicago universiteto rektorių mokslo reikalams J. Wilson, priėmęs iš Lietuvių Fondo Tarybos pirmininko dr. G. Baluko čekį 5000 dol., taria padėkos ir sveikinimo žodį. Iš kairės: J. Janušaitis, kun. J. Prunskis, prof. dr. P. Jonikas, dr. G. Balukas, dr. A. Razma, P. Petrutis ir J. Wilson.

je pažymėjo, kad įvykis kaip tik sutampa su Vilniaus mokslo akademijos 400 metų įsteigimo sukaktimi ir, pagal prof. Lehman lietuvių kalba yra seniausia indoeuropiečių kalba, iki šiol išlikusi gyva ir žmonių vartojama. Studijos būsiandos labai svarbios lingvistiniu požiūriu. Jis pažymėjo, kad kalbą ne vien tik kaip Lietuvių Fondo narys, bet ir vieno milijono Amerikos lietuvių vardu. Su dėkingumu prisiminė ir šio universiteto vadovybės dėmesį įvedant lituanistikos studijas.

Kalbos pabaigoje studijų įteisinimo reikalams įteikė Lietuvių Fondo \$5,000 čekį.

Universiteto rektorius J. Wilson, priimdamas čekį pasidžiaugė lietuvių pastangomis ir išreiškė viltį, kad šiuo pradžia ateityje duosiant gerų rezultatų.

Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Daužvardis pareiškė kalbą Lietuvos vardu. Išskėlė lietuvių kalbos senumą, jos reikšmę kalbotyros srityje. Pažymėjo, kad Lietuva yra sena ir pribrendusi valstybė ir lietuvių tauta ryžtasi išlikti gyva. Dėkojo universiteto vadovybei už suteiktas privi-

versitete inspiracija kitiems universitetams ir visiems lietuviams, ypač lietuviams studentams ir profesionalams. Universiteto vadovybė yra numaciusi, kad lituanistikos katedrai vadovaus mūsų kalbininkas prof. dr. Petras Jonikas.

Iškilnėms pasibaigus, prie kuklių vaišių vyko nuoširdūs pokalbiai su profesoriais apie galimybes šias studijas plėsti.

Prof. dr. P. Jonikas čia atkreipė dėmesį į tai, kad būtų rimtai studijuojančių žmonių. Jis taip pat teigė, kad net ir vieno studento pakaktų, tačiau kad jis studijas ištęstų ir jas baigtų, gi jas baigusieji turi pilnas galimybes profesūrai siekti arba lituanistikos studijas gali pasirinkti siekdami mokslinio laipsnio.

Studijos į universitetą įvestos, tačiau su tuo dabar kils naujų problemų. Pirmoje eilėje reikės surasti lietuvių studentų, rimtai norinčių lituanistikos studijas tęsti ir jas baigti. Antra -- iškilis stipendijų klausimas. Lietuvių Fondo vadovybė viltin- gai žiūri į ateitį. Čia

(Nukelta į 2 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

● APOLLO 13 praeitą šeštadienį su trimis astronautais James A. Lowell, Fred W. Haise ir John L. Swigert sėkmingai tęsia kelionį mėnulį ir kai laikraštis pasieks skaitytoją, jie jau iš mėnulio per TV perduos spalvotus vaizdus. Šį kartą imtasi visų atsargumo priemonių, kad TV kamera nebūtų sugadinta saulės spindulių.

Prieš skridimą reikėjo astronautų įgulą sukeisti, nes Thomas K. Mattingly atsidūrė pavojuje susirgti tymais ir būtų nepajėgus atlikti mėnulio savo misiją. Jis buvo pakeistas atsarginiu astronautu Swigertu.

● KAMBODIJA, buvusi apie 2000 metų monarchija, pasiskelbė respublika. Naują vyriausybę remia profesinės sąjungos budistų kunigai ir jaunimas, tačiau buvęs monarchas nežada pasiduoti ir organizuoja pasipriešinimą. Šią savaitę susirenka Azijos valstybių konferencija ir ji turės nutarti kuri Kambodijos delegacija bus teisėta, respublikos ar monarchijos, nes atvyko abi delegacijos.

● VAKARŲ VOKIETIJOS kancleris Willy Brandt, savaitę praleidęs Amerikoje, grįžo į Bonną. Savo vizito pabaigoje jis stebėjo Apollo 13 iššovimą mėnulį, o prieš tai su prez. Nixonu Baltuose Rūmuose svarstė vokiečių - amerikiečių santykius, Atlanto sąjungos reikalus, amerikiečių karių buvimą Vokietijoje ir pastangas pagerinti Vokietijos reikalus su komunistiniais kraštais. Sakoma, kad pasitarimai buvę labai naudingi ir išsamūs.

● ISPANIJOS užsieny reikalų ministras Lopez Bravo atvyko į Washingtoną atnaujinti sutartį pagal kurią JAV turi bazes Ispanijoje.

● JOHN O'HARA, vienas populiariausių Amerikos novelis- tų, mirė nuo širdies smūgio Princetone.

● ČEKOSLOVAKIJOJE komunistai vėl imasi varžyti bažnyčią. Kunigai nebegalės laikyti pamaldas be valdžios leidimo ir valstybė pasilieka teisę skirti vietą kiekvienam dvasiškui ir jo pareigų ilgumą. Kunigai negalės klausyti išpažinties ar palydėti numirėlių kitoje parapijoje be valdžios leidimo. Civiliai, norintieji būti patarnautoju prie mišių, mokytį katekizmo, arba būti religinių raštų skaitytojais, taip pat turės prašyti valstybės leidimo.

● CAPE KENNEDY, iš kur dabar iššauamos raketos, galimas dalykas, kad bus sumažintas aktyvumas ir naujos raketų bazės bus įrengtos Naujojoje Meksikoje ar Kalifornijoje. Dabar nesekmingai iššovus raketą ji nukrenta į Atlantą ir pasidaro nebenaudojama, tuo tarpu dykumoje nukritusią raketą dar galėtų naudoti dėl kitų.

● KUBA organizavimui Bolivijoje partizanų išleido 220,000 dolerių. Bet kad tuos partizanus nugalėti, Bolivijos vyriausybė išleido 31 milijoną dolerių.

● JAV ŽVALGYBA, dėl sumažinto biudžeto, priversta 10% sumažinti savo operacijas. Bus atsisakyta nuo misijų tokių laivų, kaip Pueblo, o taip pat mažiau bus paleista erdvėn šnipų satelitų.

● RUSAI, kad apgavus satelitus šnipus, keliose vietose Sibire įrengė apgaullingus raketų iššovimo centrus, kad Strategic Air Command susidarytų klaidin- gą įspūdį apie sovietų pajėgas ir galvotų, kad sovietai viršija amerikiečius.

Inž. E.A. Bartkus, jo vadovaujamos Bartkus & Associates, Inc., reikalais lankėsi eilėje Pietų ir Vidurio Amerikos valstybių. Nuotraukos: Enrique Cuellar, El Salvadoro Respublikos Viešųjų Darbų Ministeris (vidury), inž. E.A. Bartkus (dešinėje) ir inž. J.E. Guevara, Bartkus & Assoc., El Salvadore atstovas.

Chicagos universitete...

(Atkelta iš 1 psl.)
dėmesys turėtų būti
i mūsų studijuojanti jau
nimą. Reikėtų paskatos,
kad jis lituanistikos stu-
dijomis susidomėtų, nes
šis kursas taip pat gau-
na pilnus kreditus, kaip
ir kitos mokslo šakos.

Prof. dr. P. Jonikas
mano, kad dėstymo me-
todas būsiąs pritaikytas
prie šių dienų dėstymo
metodų, būsiąs patrauk-
lus.

Šį žingsnį reikėtų tei-
giamai vertinti, jau da-
bar studijuojančio jauni-
mo tarpe kelti mintį ir
raginti, kad ateinančio
rudens sulaukę galėtų
savo studijas taip supla-
nuoti, kad nebūtų aplenk-
tos ir lituanistikos stu-
dijos.

Kalbininkų mums ir
ateityje reikės, o tai ir
bus gera proga Chica-
gos universitete išauginti
naujų pajėgų lietuvių
kalbos mokslo srityje.

Iškilimėse lietuvių re-
prezentavo Lietuvių Fon-
do Tarybos pirmininkas
dr. G. Balukas, Lietuvių
Fondo valdybos pirminin-
kas dr. A. Razma, valdy-
bos vykd. vicepirminin-
kas A. Reklaitis, Lietu-
vos generalinis konsulas
dr. Petras Daužvardis,
JAV LB Centro Valdy-
bos pirmininkas inž. Br.
Nainys, Chicagos apy-
gardos pirmininkas A.
Juškevičius, dr. J. Va-
laitis, dr. F. Kaunas, K.
Girvilas, I. Zibienė, stu-
dentė E. Bradūnaitė,

spaudos atstovai -- Z.
Juškevičienė, kun. J.
Prunskis, J. Janušaitis,
radijo -- P. Petrutis, F.
Daukus, TV -- A. Šlu-
tas, Martinkus, spaudos
fotografas V. Noreika.

Šiuo įvykiu šiltą dė-
mesį parodė ir džiaugė-
si taip pat ir Chicagos
universiteto vadovybė, ti-
kėdama, kad įvestos litu-
anistikos studijos bus
naudingos tiek universi-
tetui tiek ir lietuviams.

Dabar gi nuo mūsų pa-
čių priklausys šių stu-
dijų ateitis.

J. Janušaitis

Skaityk ir platink
DIRVĄ

WANTED
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
MOLD MAKERS
HYDROTEL HANDS
MILL HANDS
Must have job shop experience. Able
to set up work from Blue Prints and
Close Tolerance.

DAYS AND NIGHTS
Must be experienced. Modern plant
and equipment. Overtime and fringes.
SHARP DIE & MOLD
34480 COMMERCE, FRASER, MICH.
(313) 293-8660 DAYS
(313) 264-1416 — 7 TO 9 P.M.
(26-28)

WANTED IMMEDIATELY
1ST CLASS SKILLED
MOLD MAKERS
For Plastic Molds & Die Cast. Steady
day work. & fringe benefits.
K-R MOLD INC.
17331 Dean, Detroit, Mich.
(313) 368-1665 (22-28)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir
tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ,
ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.
GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos
kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, AUTO-
MOBILIAMS — ZAPOROZEC ZAZ 966 — ribotame skai-
čiui, — šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo tran-
sistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems
dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams
gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų
vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
Tel. (212) 245-7905

SKYRIAI:

New York, N. Y. 10003, 39 Second Avenue Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St. CH 3-2583
Brooklyn, N. Y. 11207, 2947 Fullton St. 647-6576
Brooklyn, N. Y. 11211, 370 Union Avenue 384-4952
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue 542-1767
Boston, Mass. 02127, 331 West Broadway 268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue 856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue 278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street 925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road 884-1738
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue 372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. 458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave. 365-5255
Hartford, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue 246-9738
Lakewood, N. J. 08701, 288 Main Street 363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. 261-2994
New Haven, Conn. 06519, 509 Congress Avenue 562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. 373-8783
Passaic, N. J. 07065, 176 Market Street 472-6387
Paterson, N. J. 07505, 99 Main Street 274-6400
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street 763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street 481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street 346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street 756-6766
Worcester, Mass. 01610, 169 Millbury Street 798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street 743-0440

Lituanistinių lobių prieglobstyje

Pranys Alšėnas

Neseniai turėjau pro-
gos užsukti į visuomeni-
ninkų Matildos ir Augus-
tino Kuolų rezidenciją
Toronte. Jų gyvenama-
sis namas -- ką gi pa-
sakys -- tikra pilis, la-
bai gražioj aplinkumoj,
su puikiu abipusiu gam-
tos reginiu, didžiuliais
dviem kiemais, daugeliu
medžių. Bet ne čia es-
mė, ir ne ape tai noriu
pasidalinti išpūdžiais.
Namų išorinis grožis ar
jų vertė atžymi tik žmo-
nių materialinių stovi, o
man tai neperdaug rūpi.
Čia noriu žvilgtelėti
į M. ir Aug. Kuolų
dvasinius, o ypačingai --
lituanistinius turtus, tie-
siog pasakius, tos sri-
ties lobius.

Tik išėjus į namų vi-
dų, buvau priimtas jų as-
meniškios bibliotekos pa-
talpoje. Kambario sienos
visos lentynuotos ir pil-
nos pilnutėlės knygų, o
kas svarbiausia, ypač
mums lietuviams, pilnos
lietuviškų knygų. Tų kny-
gų -- ne dešimtys, ne
šimtai, bet tikrai tūk-
stančiai, nes Augustinas
Kuolas, bene didžiausias
išsivijoje lietuviškų kny-
gų kolektojus. Jis turi
išgijęs ir surinkęs vis-
sas tremtyje -- Vokie-
tijoje išėjusias lietuviš-
kas knygas, turi visą li-
tuanistinį knygų derlių
iš JAV-bių, Pietų Ame-
rikos, Australijos, Kana-
dos, Anglijos ir kitų
kraštų. Ir tai netik kny-
gas, bet ir mažiausios
apimties brošiūras, taip
lygiai laikraščius, žur-
nalus, (pastarųjų daugu-
ma įrašti), lietuvių me-
nininkų tapybinius dar-
bus, grafiką, skulptū-
ras ir t.t.

Noriu pastebėti, kad
Aug. Kuolas ne milijon-
ierius, bet perka viską
kas lietuviška, "iš pas-
kutiniųjų", nes jis --
aukštos dvasinės kultū-
ros žmogus, didelis lie-
tuvis patriotas.

Ir šio vizito metu --
daug apie ką su Augus-
tinu kalbėjom, daug ką
aptarėm. Jis -- tauti-
ninkų srovės žmogus,
bet labai tolerantiškas
ir pakantus visų kitų įsi-
tikinimų ir srovių žmo-
nėms, savo tautiečiams
-- lietuviams.

Jį, pvz., nervino, kad
ir mūsiškių prezidentų:
Smetonos, Griniaus, Stul-
ginskio minėjimų rengi-
mo tvarka. Esą, vienam
prezidentui, (bent daugu-
moj), minėjimą rengia
tautininkai, kitam -- liau-
dininkai, trečiam --
krikščionys demokratai.
O visiems, jo nuomone,
reikėtų, kad minėjimus
rengtų tik Lietuvių Bend-
ruomenė, nes jie visi

trys -- buvo Lietuvos
prezidentai...

Matilda ir Augustinas
Kuolai dabar liko tik "vie-
ni du". Turėjo dvi dukre-
les. Abi gražiai išaugi-
no, išauklėjo ir išmoks-
lino. Abi daktarės -- vie-
na dantų, kita -- medic-
nos. Abi jau sukdžiusios

A. Kuolas, gyvenęs Toronte,
turi turtingą lituanistinę biblio-
teką.

lietuviškas šeimas. Tai-
gi, nebereikia pinigų duk-
terų mokslui skirti, tad
gali dar intensyviau pirk-
ti lietuviškas knygas, lie-
tuvių menininkų kūri-
nius, prenumeruoti laik-
raščius.

O toji lietuviška kny-
ga -- juk ir ji tremtinė,
kaip mes. Reikia ją pa-
remti, ją mylėti, nes ji
-- daugiau negu kitados
prašyte prašosi: "Im-
kit mane ir skaitykit"...

Augustinas Kuolas,
Lietuvoj buvęs pedago-
gas, Kanadoje yra ne tik
didelis lietuviškos kny-
gos mylėtojas ir rėmė-
jas, bet jis ir labai nuo-
širdus bei veiklus visu-
menininkas, buvęs Lietu-
vių Bendruomenės To-
ronto apylinkės valdybos
pirmininkas, o ir dabar
vis kurias nors pareigas
Bendruomenėje einąs.
Šiuo metu jis yra Lietu-
vių Laisvės paminklo
(jau pastatyto, bet dar
galutinai neužbaigto) pi-
nigų telkimo fondo pi-
mininkas. Kalbėjomės ir
apie čia kalbamą pa-
minklą. To paminklo idė-
ja ir kilo, jam šios ko-
lonijos Bendruomenei
pirmininkaujant. Nors
dar tikrai nežinoma,
koks tas paminklo vitra-
žas bus, bet Aug. Kuolas
truputį prisibijo, kad pa-
minklas -- neliktų super
maža mūsų tautinių mo-
tyvų ir permaža pabrė-
žimo mūsų kovos už lais-
vę.

Jis taip pat nuoširdus
ir kanadiškojo Lietuvių
Fondo rėmėjas yra na-
rys, kurio kapitalas --
atsikursiančiai Laisvai
ir Nepriklausomai Lie-
tuvai, o procentai --

Balsas iš minios

Lietuvos šalpa turi
labai senas ir galias tra-
dijas, kuriomis gali-
me pagrįstai didžiulis.

BALFas yra viena iš
reikšmingiausių pagrin-
dinių organizacijų visu-
me mūsų išsivijos gyve-
nime ir šiandieną atlie-
ka labai didelį vaidmenį.

Balfo 76 skyrių Detroi-
te vairuoja palyginti ne-
didelis idealistų būre-
lis.

Paprastas eilinis mi-
nijos žmogelis juodžia-
giasi ir didžiuojasi, bet

ne mažiau ir liūsta, kad

tame idealistų būrelyje

atsiranda išsistėmimo,

nuovargio ir išlepimo

ženklai.

Iki šiol visi detroitie-
čiai, seni ir jauni bylo-
jo, kad šeštadienį prieš

Atvelykį vykdavo Balfo

76 skyriaus tradicinis

pavasarinis parengimas

- vakaras. Anksčiau sky-
riaus valdyba sutartinin

kais per metus suruošda-
vo po du vakarus ir dvi

gegužines. Šį kartą At-
velykio išvakarėse Balfo

76 skyriaus tradicinio

pavasarinio parengimo

nebuvo ruošta. Skyriaus

valdyba nutarė kultūri-
nių vakarų daugiau ne-

berengti.

Paprastas eilinis mi-
nijos žmogelis galvoja,

kad tai yra jautrus nu-
tarimas ir pro jį negali-

ma praeiti tylomis, nes

kultūriniai parengimai

yra geras būdas palaiky-
ti ryšį su visuomene.

Balfo 76 skyriaus Det-
roite kultūriniai parengi-

mai buvo gera progą su-
sieti su visuomene, pa-
sikalbėti ir išsikalbėti

šalpos reikalais, bet jie

buvo neišnaudoti. Jau da-
bar dejuojame, kad Balfo

76 skyriaus ryšys nu-
trūko su visuomene. Ne-

pamirškime, kad orga-
nizacijos jėgą sudaro jos

ryšiai su visuomene, o

parengimai palaiko tą ry-
šį.

Niekam nėra paslaptis

kad mažinant Balfo 76

skyriaus kultūrinių pa-
rengimų skaičių ir jų

meninį lygį lygiagrečiai

mažėjo ir žmonių sky-
riaus parengimuose.

Mums balfiečiams Det-
roite dabar nedaug liko

progų susieiti ir organi-
zaciniams klausimais iš-
sikalbėti ir paplanuoti
beliko tik vienas ir vie-
nintėlis metinis visuoti-
nis narių susirinkimas,
kuriame jautėsi skubo-
tumas bėgti kuo greičiau
siai į gerai įrengtus na-
mus dar didesniai išle-
pimui. Reikia paminėti,
kad ir tam minimam vie-
nintėliam narių susirin-
kimui buvo skirta tik 30
minučių laiko.

Tiesa, darbų planavi-
mas yra vienas iš pa-
grindinių valdybos or-
ganizacinių darbų ir ma-
žam būreliui yra daug
lengviau planuoti.

Bet, jeigu valdybos iš
sisemia mintys nau-
jiems sumanymams or-
ganizacijos, veiklai su-
stiprinti ar pagyvinti,
reikia tada daryti susi-
rinkimus, pobūvius or-
ganizacijos darbams ap-
svarstyti, paplanuoti, pa-
ieškoti būdų visokioms
negerovėms pašalinti.
Pašalinus ar susilpninus
pasitaikančias ir esan-
čias negeroves, sustiprė-
tų ir silpnėjanti organi-
zacijos veikla ir tuo pat
sykiu užtikrintų Balfo 76
skyriui tinkamą vietą
nemierdinių organizaci-
jų tarpe Detroite.

Bet tų negerovių yra
labai daug. Atsakymas
trumpas ir aiškus: rei-
kia išsiaiškinti daug kla-
simų.

Kur gi yra priežastis,
kad naujoji ateivija, ypač
intelektualai taip greitai
pamiršo šalpos pareigą?
Ar yra dar vilties suža-
dinti patogumuose skes-
tančiuose žmonėse at-
bukusį tautinės parei-
gos jausmą? Kur gi glū-
di priežastis, kad mes
naujoji ateivija taip grei-
tai smunkame žemyn tau-
tiniame bare?

Klaustukų eilei nėra
galo. Bet paprastas eili-
nis minios žmogelis ma-
no, kad gerokai paplušė-
jus dar būtų galima šį
tą padaryti. Ir reikia tai
neatidėliojant, tuojau tą
pareigą atlikti.

P.P.
Detroit

REZI
STEN
CIJA

R. SPALIS

Kaina \$6.00

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŲ • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.TAUTINIŲ IDEALŲ
DVAŠIOJE

Dažnai spaudoje skaitome, kad mūsų lietuviškasis jaunimas nenoriai jungiasi į vyresniųjų veikėjų tautinio darbo gretas, kad be entuziazmo perima nešti lietuviybės ir lietuviškos kultūros švyturį išeivijoje iš vyresniosios kartos. Pravarv panagrinėti, kodėl taip yra. Kodėl mūsų jaunimas pats to nejaučia, kaip Tumas Vaižgantas ir visa eilė kitų jo bendraamžių anais laikais kad jautė, jo žodžiais tariant "ir jauti, kad tu esi niekai šitame ištisų tautų sukuryje, kaip niekam nėra laiko tavimi interresuotis ir rūpintis tavo likimu."

Ar ne taip pat yra dabar mums svetimuose kraštuose. Čia tavęs prie progos paklausia, kokios esi tautybės ir sekančią dieną vėl klausia. Čia mes ir jaunoji karta grumdomės tautybių pilkoje masėje, turime pinigų, ypač jaunimas gyvena puikiose materialinėse sąlygose, bet jis yra tikrai tos pilkosios tautybių masės dalis, jeigu gyvena be aukštesnių idealų.

Dėl tų priežasčių to krašto jaunimas, negavęs progos pažinti aukštesnių idealų šeimoje, savo artimiausioje bendruomenėje pradėjo pats jų ieškoti gatvėje prisijungdamas prie visų tautų mišinio "hipių", išgalvojusių sau tariaimus, ne tikrus ir nerimtus idealus. Tas pavojus grėsia ir mūsų lietuviukams.

Kaip jo išvengti? Visiškai nuo to pavojaus pabėgti neįmanoma, tačiau sumažinti jį galima iš pačių jaunųjų dienų skiepyjant mūsų jaunime tikruosius idealus, kurių siekė Lietuva atgimimo skleidėjai, itin vienas iš žymiausių bei kilniausių Lietuvos patriotų Tumas - Vaižgantas sakysdamas, jog idealistinis patriotizmas, lyg kaitrusis pavarisio saulės spindulys visą jo gyvenimą šildė.

Patriotizmas tampa rišasi su tautine kultūra, nes juk valdiškos bendrinės kultūros nėra, yra tik tautos. Bendrinė - valdišką kultūrą stengiasi įgyvendinti tik dabartiniai Lietuvos okupantai, bet jau virš 50 metų okupavę eilę tautų, tokios bendros visoms tautoms kultūros nepajėgė sukurti. Visose kultūros srityse, kiek joms leidžia sovietinio okupanto varžtai, kuria ir pasižymi laimėjimais

tikrai kiekviena tauta atskirai.

Mūsų tėvynėje kultūra šiuo metu yra okupanto slopinama, bet išeivijoje mes turime pilną laisvę bet kokiai tautinei kūrybai ir turime įvairių ideologinių kultūrinių ir profesinių organizacijų, kurios tą kultūrą pristato lietuvių ir svetimųjų kraštų visuomenės. Todėl ne vien tėvų, bet ir visų lietuvių išeivijoje didžiausias uždavinys yra auklėjimas jaunimo tautinių idealų dvasioje, kurie prasideda šeimoje, vėliau lituanistinėje mokykloje ir organizacijoje, kur mūsų jaunoji karta jau pati savaime gyvena lietuvių tautos idealais, jų sieks ir aukosis.

Jeį šiandien reikia dejuoti, kad jie nenoriai jungiasi į org-jas, tai didelė dalis kaltės tenka tėvams ir aplamai vyresniesiems, kurie žinoma, to neprisipažins. Ta proga pravartu susipažinti su dr. J. Girniaus mintimis, kuris mūsų jaunimą tautiniu atžvilgiu skirsto į keturias grupes, statydamas šiuos klausimus: 1) Ar supranta lietuviškai? 2) Ar kalba lietuviškai? 3) Ar skaito lietuviškai? 4) Ar rašo lietuviškai? (Draugas, bal. 1 d.).

Neretai tenka girdėti kada mama ar močiutė su pasididžiavimu pasakoja, kad jos mažamečiai vaikai ar anūkai kalba lietuviškai, tačiau nepagalvoja, kad jo tą kalbą sudaro tik apie 10 žodžių, liečiančių jo gyvenimo aplinką. Kas iš tokio tautiškumo, jei namuose nėra nei vieno lietuviško laikraščio nei vaikams knygutės nežiūrint šeimoms pakankamų materialinių išteklių.

Pasiūlius užprenumeruoti, gauni atsakymą, jog sunku gyventi, reikia vis dar kurtis, o be to ir skaityti nėra laiko. Keisčiausia, kada taip kalba ne patys jauni tėvai, bet tėvų tėvai, besididžiuojantieji tėvų gimtąja kalba kalbančiais anūkais.

Kas turi galimybių lankyti lituanistinę mokyklą, tų vaikų kalba šiek tiek praturtės, bet didžiai lietuviukų daliai tai nepasiekiamo dėl nuotolių, kur tėvai priversti gyventi siekdami profesinės karjeros. Tad kur gi tokie vaikai gaus tautinės kultūros pagrindus, kas jiems iškveps aukštesnius idealus bei siekius, jei vyresnieji patys jų neturi?

E. Čekienė

Paskutinis atsisveikinimas 1970.III.28 Toronto Lietuvių kapuose su v.s. Stepu KAIRIU, iš dešinės: Priskėlimo parap. kleb. Tėvas Placidas, OFM ir LSS vyr. kapelionas v.s. kun. J. Vaišnys, SJ. Trečias iš kairės: sūnus Algis, žmona Irena, sesuo dr. Aldona Rimkienė ir dukrė Aldona.

V. Kizlaičio nuotrauka

VYR. SKTN. STEPĄ KAIRĮ PALYDĖJUS
AMŽINYBĖN

V.s. Vincas Kizlaitis

Stepas Kairys gimė pirmojo pasaulinio karo metu 1916 m. kovo 2 dieną Tulos mieste. Pasibaigus karui, jo tėvai grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Marijampolės mieste. Čia Stepas baigė pradžios mokyklą ir įstojo į valst. Rygiškių Jono gimnaziją. 1925 metais čia pat įstojo į skautų draugovę. Tėvams persikėlus į Kauną, 1930 m. įstojo į Jėzuitų gimnaziją ir čia tuo įsijungė į skautų veiklą. 1932 metais po Kauno tunto stovyklos gimnazijoje padidėjo skautų ir tunto adjutantas s. V. Kizlaitis ėmėsi organizuoti naują Maironio skautų draugovę. V. sl. Stp. Kairys buvo pirmasis jo talkininkas ir draugovės adjutantas, ir jam pradžioje teko palaikyti ryšiai su gimnazija. Tuo metu, dėl politinės padėties kai kurie iš gimnazijos vadovybės nepalankiai žiūrėjo į naujų skautų vienetų steigimą gimnazijoje ir kelis mėnesius visos naujosios draugovės ir skautų sueigos galėjo vykti tik takti Kauno tunto būkle. Bet lapkričio mėn. situacija kiek pasikeitė ir gimn.-vienuolyno vadovybė (Tėvas Kipas, S. J.) tyliai sutiko leisti organizuotis naujiems skautų vienetams. Taip gruodžio mėn. pradžioje gimn. buvo suorganizuota dar ir trečia Sv. Aloyzo skautų draugovė, daugumoje iš trečios klasės

mokinių. Draugovės draugininku buvo paskirtas gimn. mokytojas, o v. sl. Stepas Kairys paskirtas adjutantu. Čia adjutantui faktinai teko visas jaunų berniukų paruošimas ir vadovavimas draugovei. 1933 m.

ir studijavo farmaciją. Univ. baigė 1939 m. ir buvo paskirtas laborantu ir vėliau -- asistentu. Jau būdamas vyr. asistentu 1942 m. dėstė teisės ir maisto dalykų analizės kursą ir tąpat metas rudenį, toms pačioms

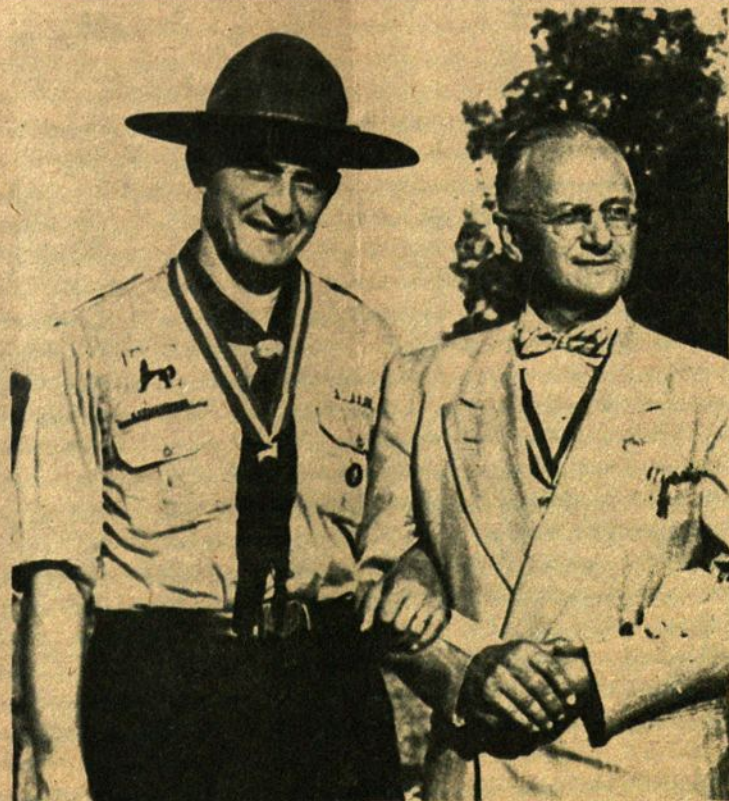
Vyr. sklt. STEPAS KAIRYS Maironio dr-vės adjutantas Kaune 1932 m. rugsėjo mėn. Nuotraukoje iš kairės: P. Staugaitis, v. sl. Stepas Kairys, psl. J. Audenis ir Kalėda. V. Kizlaičio nuotrauka

buvo apdovanotas ordinu Už Nuopelnus ir metų pabaigoje paskirtas Aloyzo dr-vės draugininku. 1934 m., šv. Jurgio šventės metu pakeltas į paskautininkio laipsnį.

1934 metais baigė Jėzuitų gimnaziją ir įstojo Kaune į Vytauto Didžiojo univ. med. fakultetą

pareigoms, perkeltas į Vilniaus univ. 1943-44 metais medicinos fakulteto adjunktas ir farmacijos katedros vedėjas. Dėstė farmacinės chemijos kursą.

1944 m. vasarą pasitraukė į Austriją ir 1945-46 metais gilino studijas Insbrucko univ. Suorganizavus Pabaltijo univ. Hamburge Stepas buvo assoc. profesorius ir nuo 1947 m. chemijos fakulteto dekanas. Į Kanadą išvyko 1948 m. kaip Lady Davis fondo stipendininkas ir 1948-49 m. dėstė ir darė tyrimus chemijos srityje New Brunswicko univ. Kanadoje. Nuo 1950 m. persikėlė į Torontą ir dirbo kaip tyrimų chemikas. Iš savo specialybės sritys Stepas rašė Lietuvių Enciklopedijoje. Yra paskelbęs savo mokslinių darbų Kanados ir JAV mokslo žurnaluose. Jo darbų tyrimų srityje yra užpatentuota Kanadoje, Anglijoje ir JAV. Stp. Kairys redagavo kultūros ir sporto skyrių Kanados šimtmečio proga leidžiamoje knygoje Lithuanians in Canada. Dar studijuodamas uni-

LSB Vyriausias Skautininkas v.s. STEPAS KAIRYS ir LSS Pirmūnas v.s. Petras Jurgėla IV-je Tautinėje Stovykloje 1958.VIII.23 d. apdovanoti Geležinio Vilko ordinu. V. Kizlaičio nuotrauka

ŽVILGSNIAI

KĖSTUTIS GAIDŽIŪNAS

Aną sekmadienio popietę praleidau su pusbroliu. Tingiame pokalbyje lietuvių aktualijas. Rimtas ir nerimtas. Degantys svarbias, ir šiaip sau.

Beje, pusbrolis yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vykdomasis vicepirmininkas. Be šio fakto, tarp mūsų yra ir dar vienas nemažas skirtumas -- jis didžiai organizuotas (jei taip galima apibūdinti visuomeninį veikėją), o aš, visai ne.

Ir, kažkur viduryje šių dialogų (dėkui Broniui Railai už šio žodžio atradimą) palietė mum abiem lygiai opią temą -- jaunimo bendradarbiavimą šiandieninėje lietuvių spaudoje. Ši tema mum aktuali gal tik iš skirtingo taško.

"Jaunimas; jaunoji karta" -- tai dažnai girdimi terminai. Bet kas toji šiandieninė jaunoji karta? Ar aš, trisdešimties metų amžiaus, ar žymiai jaunesnis studentas Aleksandras Pakalniškis, redaguojąs Draugo kultūrinio priedo Akademinių Prošvaisčių skyrių, tyruose ieškąs bendradarbių. Ar poezijoje rinkinio "Tiltai ir Tuneliai" dalyvė Indrė Damušytė? Ar...?

Turbūt visi. Ši tema man aktuali tik kaip skaitytojui, rašytojui, kartais besirūpinančiam apie rytojų, kada šio ar kito laikraščio puslapiai galės balnuoti tuštuma, ar gal net ir tykotų pati leidinio mirtis, ilgainiui nualinto dėl bendradarbių stokos.

Sekanti karta: "Tell it like it is".

versitete įstojo į skautų Korpl Vytis ir 1937-38 m. vadovavo Korpl Kartui, kurį laiką, vadovavo ir Aloyzo skautų draugovei. 1939 m. lankė Gilwell kursus Garezero Latvijoje. 1948 m. rugpičio mėn. vadovavo III-čiai Tautinei Stovyklai prie Baltijos ir tais pačiais metais Pabaltijo univ. atkūrė "Vyties" sambūrį. 1951 m. perėmė "Skautų Aido" redagavimą ir jį tęsė iki 1957 m. Čia idėjo daug energijos, sielos ir sutraukė gražų būrį bendradarbių. 1952 m. buvo išrinktas LSB vyriausiu skautininku ir taip dar buvo perrinktas dar dviem kadencijom. Čia teko idėti daug darbo ir pašvęsti daug laiko ir jėgų konsoliduojant mūsų skautų veiklą. 1959 m. pradžioje, dėl šeimyninių aplinkybių, pasitraukė iš vyriausio skautininko pareigų. Už energingą ir gražų vadovavimą skautams buvo pakeltas į skautininko ir vyresnio skautininko laipsnius ir apdovanotas Lelijos ir Padėkos ordinais. 1958 m. IV-je Tautinėje Stovykloje buvo apdovanotas aukščiausiu Geležinio Vilko ordinu. Vėliau buvo išrinktas LSS Tarybos nariu ir 1969 m. išrinktas LSB garbės teisimo nariu.

(Nukelta į 4 psl.)

Dr. Vidas Nemickas Vietnamo džiunglių kare

Jurgis Janušaitis

Ilgai besitęsiančiame Vietnamo kare ypatingą vaidmenį vaidina parašiutininkai. Parašiutininkų divizijose tarnaujantieji kariai dažnai lėktuvais ar helikopteriais skubos keliu permetami į tas vietas, kur žvalgyba pastebi bet koki priešų judėjimą ar kariuomenės telkinius.

Parašiutininkai pasakoje tiesiog neįtikėtinų žygių ir kokie jie būna sunkūs, vykdamas priešo telkinių naikinimą. Tokiose operacijose yra dalyvavę ir ne vienas

visada skubėti teikti pagalbą sužeistiesiems, gelbinti karių brangias

Dr. Vidas Nemickas Vietname.

lietuvis. Išsikalbėjus su jais sužinai, kokiomis sunkiomis sąlygomis esant tenka amerikiečiams kariams grumtis su paslaptingais priešais, besiveržiančiais į Pietų Vietnamą. Priešo klaida yra tokia didelė, kad net negali amerikiečiai kariai iš anksto suvokti jų slinkimo kelių. Jie veržiasi požeminiais urvais, pasinaudodami džiunglėmis, nes vietiniai priešo sąlygos yra pripratę, ko negali lengvai pakelti amerikietis karys.

Šiuose žygiuose ir kovoje prieš komunizmą kariauja ir laisvajame pasaulyje -- Amerikoje augę lietuviai ir jau ne vienas ten prarado sveikatą ir kovos lauke mirė didvyrio mirtimi.

-- Sunkios kovos tebevyksta. Turime būti budrūs ir greitai veikti. Mano pareiga gelbėti karių gyvybę, skubiai teikti pagalbą sužeistiesiems kariams fronte. Mūsų parašiutininkai drąsūs ir šaunūs. Jie gina laisvojo pasaulio principus ir žmonių laisvę prieš besiveržiantį komunizmą... -- iš kovos lauko Vietname rašo laiške jaunasis dr. Vidas Nemickas.

Dr. Vidas Nemickas yra nuoširdžių visuomenininkų Romualdo ir Elena Nemickų, gyvenančių Highland, Ind. sūnus. Mediciną baigė Loyolos universitete 1967 m. Netrukus po to, 1968 m. pabaigoje buvo pašauktas į JAV kariuomenę atlikti karinę prievolę ir pradžioje dirbo kaip gydytojas Havajuose kariuomenės ligoninėje.

1969 m. gruodžio mėn. 1 d. pasiunčiamas į Vietnamą, kur kaip gydytojas dirba parašiutininkų divizijoje. Čia jam tenka iš arti pažinti karo sunkumus, stebėti įvykius, o svarbiausia nuoširdžiai, kaip gydytojui,

V.s. Stepą Kairį...

(Atkelta iš 3 psl.)

Stp. Kairys kartu buvo ir didelis muzikos mėgėjas. Lankydamas gimnaziją jis mokėsi groti smuiku ir 1933 m. buvo suorganizavęs skautų orkestrėlį su kuriuo keliose vietose koncertavo mūsų skautams. Gyvendamas Toronte grodavo skautų ir kt. parengimui se arba bažnyčiose.

Po mažos pertraukos Stepas įsijungė į Kanados Lietuvių Bendruomenės veiklą. Čia buvo išrinktas vicepirm. švietimo ir kultūros reikalams. Kartu neatitrūko ir nuo skautų: lankėsi stovyklose ir mažuosius skautukus mokė dainų, ruošė laužų programas ir pravedavo laužus. Jau 1966 m., mums besikalbant, kėlė mintį, kad mūsų skautus ir jaunimą reikia daugiau su pažindinti su mūsų liaudies muzikos instrumentais ir netrukus pats tai realizavo. Toronte surinko būrį skaučių ir jas mokė kankliuoti, kartu berniukus mokė groti skudučiais. Taip per trumpą laiką sudarė kanklių -- skudučių orkestrą ir su juo jau dalyvavo V-os TS programoje. Su šiuo orkestru, nepasirodymų Toronte, aplankė Hamiltono ir Londono skautus. 1969 m., jausdamasis per daug pervargęs, pasitraukė iš KLB veiklos, bet su skudutininkais ir kanklininkėmis dirbo be jokios pertraukos; dalį jų net pats nuveždavo ir parveždavo iš užsiėmimų. Čia jis, nutraukdamas savo poilsį, rūpinosi, kad tik mūsų jaunimas daugiau išmokyti ir patirtų apie savąjį kraštą. Stepas yra sukomponavęs III-os ir IV-os Tau-tinių stovyklų dainas.

Taip nuo įtempto darbo pavargo jo širdis ir, prieš tris savaites sulaukus 54 metų amžiaus, kovo 26 d. vakare visai nustojo plakusi.

Su Stepo Kairio mirtimi LSB neteko patyrisio, energingo ir darbštaus skautų vadovo. Lietuvių visuomenė nustojo didelio patriotinio veikėjo, o šeima savo mylimo vyro ir tėvo. Toronte negreitai atsiras kitas jaunimo vadovas, kuris galės užpildyti po jo mirties palikusias tuštumas.

Mielas Stepai, ilsėkis ramybėje staiga ir netikėtai baigęs šio žemės kelionę.

Tenka pažymėti, kad Elena ir Romualdas Nemickai gražiai išaugino ir išmoksino savo dūšius ir vieną dukterį ir visi trys vaikai pasirinko medicinos profesiją. Vyriausias sūnus Rimgaudas sparčiai garsėja kaip širdies ligų specialistas ir Loyolos universitete turi labai gerą vardą bei aukštai vertinamas. Jis priiminėja pacientus Loyolos universiteto medicinos garsioje centre, bei kviečiamas kitų gydytojų konsultacijoms sunkių širdies susirgimų atvejais.

Pasišventusių ir savo vaikų ateitimi besirūpinančių tėvų dėka, Nemickų šeimoje pasiekta tikrai džiuginančių rezultatų ir išsimokslinę vaikai tėvams teikia tikrą pagūdą, gi lietuvių visuomenė džiaugiasi susilaukusi gabių medicinos daktarų, kurie ne vienam savo tautiečiui nuoširdžiai padės.

Jaunam dr. Vidui linkėtina sėkmingai baigti tarnybą Vietname ir po daugelio nerimo dienų laimingai sugrįžti į ramų gyvenimą.

Komunistai siekia užkirsti pagalbos teikimą Lietuvai

BALFas, Šalpos organizacija JAV-se, kurios paramos nuolat prašo okup. Lietuvos gyventojai, režimo akyse Vilniuje virto tikru baubu, didžiuliu krislu akyse ir net organizacija, varančia prieš sovietus ne tik propagandą, bet net ir "diversiją" rengiančia. Balfas veikia sovietiniam okupantui labai nepatinka ir jis, per Vilniaus "Tiesą" jau keliais atvejais siekia atbaidyti nuo Balfos galimus paramos prašytojus ir tuo pačiu ypu su nepaprastu įniršiu smerkia tą paramą gavusius bei skelbia tariamus nepasitenkinimo laiškus.

Uždavinys Balfui nie-

kinti pavestas Vytautui Miniotui. Jis toje pačioje "Tiesoje" anksčiau paskelbė seriją straipsnių "Atsargiai, Balfas", gineseniai dienraščio 71-73 numeriuose (kovo 26-28 d.d.) įdėjo vėl seriją straipsnių pavadinimų "Amerikoniškas musgaidis, arba dar kai kas apie Balfą".

Straipsnis pradėtas puolimu prieš tariamus "Amerikos imperialistus", kurie vis labiau plečia šmeižtų akciją prieš komunizmą -- esą tarp visų "propagandos bei diversijos" įstaigų nepaskutiniu smuiku groja ir Balfas"... Jis dalyvauja antikomunistinė-

Balfas pirm. kun. V. Martinkus viešėdamas Chicagoje aplankė Balzako kultūrinį muziejų ir susipažino su naujaisiais eksponatais. Nuotraukoje kun. V. Martinkus su chigagiečių visuomenininku Pranu Odinu muziejuje prie lietuviškų knygų stalo.

J. Kasakaitis nuotrauka

je kovoje, jis, teigiama, gaunąs milijonines sumas. V. Miniotas, režimo aiškiai įtaigotas, toliau siekia aiškinti, kad Balfas esanti ir politinė ir religinė organizacija.

Komunistams nepatinka Balfos vadovų, pirmininko kun. V. Martinkaus, reik. vedėjo kun. Pr. Geiščiūno, prašymai aukoti Balfui, skelbiamos net V. Martinkaus laiško fotokopijos, siekiama suniekinėti siuntiniais siuntinių turinį -- rūbus ir kt.

Naudojama jau anksčiau išbandyta taktika: skelbiami tariamai tais siuntiniais nepatenkintųjų laišškai.

Visas išpuolis liudija: okupanto režimas negali pakeisti organizacijos, kuri tik žmoniškumo sumetimais vedama ir nepolitine būdama, neatsako paremti paramos prašančių ir iš okup. Lietuvoje gyvenančių puses.

Siekiama tai pagalbai užkirsti kelią. Pasirinktas gyventojų baidymo ir gąsdinimo būdas: skelbti, kad Balfas talkininkauja "Amerikos imperializmo" kovai bei net diversijai prieš komunizmą, prieš visas "socialistines šalis". Taip Balfą pristačius, režimas, matyt, įsitikinęs, atbaidy-

siąs visus, kurie prašytų paramos iš JAV lietuvių.

Sunku numatyti, koks bus tų išpėjimų -- gąsdinimų poveikis. Viena aišku: tie puolimai dar labiau atskleis okupanto tikslus ir liudys jo baimę dėl "pragaištingų" Vakarų įtakų".

Mes nemanome, kad Balfas toks galingas, tiek daug baimės teikia Lietuvos okupantui. Tačiau... kad dėl Balfos veiklos neįvyktų "diversija", geriausia būtų, kad sovietai patys pasitrauktų iš Lietuvos, tuomet Lietuvos žmonės ir be Balfos galės socialiai ir šilgai gyventi. (ELTA)

Veikalas kainuoja 12 dol. Per LNF užsisakant -- 10 dol. Čekį rašyti: Lithuanian Independence Fund Inc. 87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y. 11421.

WANTED AT ONCE ELECTRICIANS

We have an immediate opening for General Maintenance Men with 8 years experience in skilled trades classification, affording a good knowledge of electricity, electronics, hydraulics, good wages and fringe benefits, apply at the Employment Office Monday thru Friday 8 to 12 and 1 to 5.

UNIVERSAL DIE CAST DIVISION
232 MONROE STREET
SALINE, MICHIGAN
(313) 429-9411

An Equal Opportunity Employer

(28-31)

CARBIDE GRINDERS

High level production people needed. 3 years shop experience and references required.

EXCELLENT WAGE OPPORTUNITY
LIBERAL FRINGE BENEFITS INCLUDE:
• 7 PAID HOLIDAYS
• INSURANCE/MAJOR MEDICAL
• HIGHER STARTING RATE
• PAID VACATION
• PENSION
• MERIT INCREASES
• PARKING

MASTER CARBIDE CO.
13930 STANSBURY DETROIT, MICH.
(Nr. Grand River-Schoolcraft)

(28-34)

DIE MAKERS TRYOUT BORING MILL PUNCH FINISHERS

58 HOUR WEEK
LONG PROGRAM

ACTIVE TOLL & MFG. CO.
11785 FREUD DETROIT, MICH.
(313) VA 2-8900

(22-29)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

TŪBOTO GAIDŽIO METAI

Kazimieras Barėnas. Tūboto Gaidžio Metai. 438 puslapiai, išleido Nida, 1970 m.

M. MATEIKA

Žvilgtelėjęs į titulini viršelį, neradau žodžio, nurodančio žanrą. Romanas, apybraiža, prisiminimų pluoštas?

Atsidūręs prieš tamis-
lę, pradėjau vartyti pus-
lapius ir tuoj prisimi-
niau vietas ir žmones
apie kuriuos buvau skai-
tęs Barėno novelėse.
Pasirodo, autorius grįž-
ta į tas pačias vietas
ir 1914-1918 metus, kurie
jam įstrigo giliai.

AUKŠTOSE PAREIGOSE

Anthony W. Novasaitis (Novasaitis), Philadel-
phijos advokatas ir
Pennsylvania valstijos
viceprokuroras, yra
vienas iš 104 visos Ame-
rikos visuomenininkų,
paskirtų prezidento Nixo-
no į Valstybinės Savi-
veiklos Centro (National
Center for Voluntary
Action) direktorius. Šio
Centro tikslas ugdyti, or-
ganizuoti ir remti pilie-
čių įsijungimą į naudin-
gą vietos veiklą.

Mums tai maloni ži-
nia, nes A. Novasaitis
yra lietuvis. Turėjimas
savo kilmės susipratusi
žmogų aukštose pareigo-
se yra jau laimėjimas
ir garbė visiems lietu-
viams.

A. Novasaitis gimė
1927 metais, Scranton,
Pa. lietuvių šeimoje.
Pennsylvania universi-
tete yra išgijęs ekono-
minių mokslų laipsnį ir
baigęs Temple universi-
teto teisių fakultetą. Jis
eina Philadelphijos Res-
publikonų Tautybių Pada-
linio viceprezidento pa-
reigas, yra Amerikos
Lietuvių Respublikonų
Tarybos (LARC) pirmi-
ninkas, o taip pat ir veik-
lus Philadelphijos LB
Apylinkės narys. Būda-
mas advokatas yra daug
pasitarnavęs vietos lie-
tuviškoms organizaci-
joms ir bendruomenei.

Apie šį prezidento pa-
skyrimą rašė didieji
Philadelphijos dienraš-
čiai, kartu pažymėdami
A. Novasaitio aktyvų da-
lyvavimą lietuvių bend-
ruomenės veikloje.

Philadelphijos ir jos
aplinkinių lietuvių svei-
kina miela ir gerbiama
A. Novasaitį su reikš-
mingu paskyrimu ir lin-
ki sėkmės svarbiose pa-
reigose.

Taigi prisiminimai
mėginami išsprauti lyg
į buitinio romano rė-
mus. Tos dvilypės pas-
tangos, matyt, ir nelei-
do rašytojui pažymėti
žanro, apie jį paliko
spręsti skaitytojui.

Vyriausias kūrinio vei-
kėjas, jo ašis, yra vidu-
tiniokas, našlys Gasiū-
nas, atidavęs savo vedu-
siam sūnui Antanui ūkį,
taigi išėjęs į pensiją vy-
ras. Dabar neturėdamas
kas veikti, jis perka pui-
kų sarti: Davęs kyšį, iš-
perka jį iš rusų kariuo-
menės, slapsto nuo už-
ėjusių vokiečių, praran-
da jį dėka savo kvailu-
mo ir vėl atgauna. Gre-
ta sarčio bėdų Gasiū-
nas turi ir kitą rūpes-
tį. Jis norėtų vesti sens-
telėjusią stambią da-
vatką Julę, bet per visus
438 puslapius jam nesi-
seka ilgiau pakalbėti su
ja išsiaiškinti. Kitas žy-
mesnis veikėjas yra Ig-
nacas vaikas — piemuo,
kuris vėliau, atėjęs pas
Gasiūnus, paima ūkio
darbus ant savo pečių. Į
knygos galą Gasiūnas ir
Ignacas, vaikas ir senis,
ima ginklą į rankas. Tik
kai Gasiūnas apsispren-
džia už Lietuvą, Ignacas,
atrodo, prisidės prie rau-
donųjų. Tuo ir baigiasi
turinys.

Kaip jis autoriui pa-
vyko?

Kūrybinė fikcinė tik-
rovė ir žurnalistinė tik-
rovė nėra tas pats. Jos
sunkiai suderinamos ir,
tenkinant abi, veiklas
turėjo nukentėti. Tuo la-
biau, kad rašytojas pil-
nas prisiminimų ir, be-
mėgindamas juos visus
išpasakoti, dažnai turi
įkergti kurį visai nere-
kalingą epizodą, kuris
praskiedžia veiksmą.
Štai reikia užkabinti šu-
nui pažymėjimą — me-
dalių, kad jis užregis-
truotas. Ignacas siūlosi
tai padaryti. Gasiūnas
žino, kad tai pavojinga,
perspėja jį, kad to neda-
rytų, bet nė jis, nė jo
marti nesijudina iš vie-
tos, laukdami kol vai-
kas pakabins. Jam įkan-
dama ir visas epizodas
tik tam, kad galima bū-
tų papasakoti kaip Žvy-
duobiuose pasiūtęs šuva
apriėjo daug žmonių. Ir
tokių per jėgą prikištų
epizodų gan apstu.

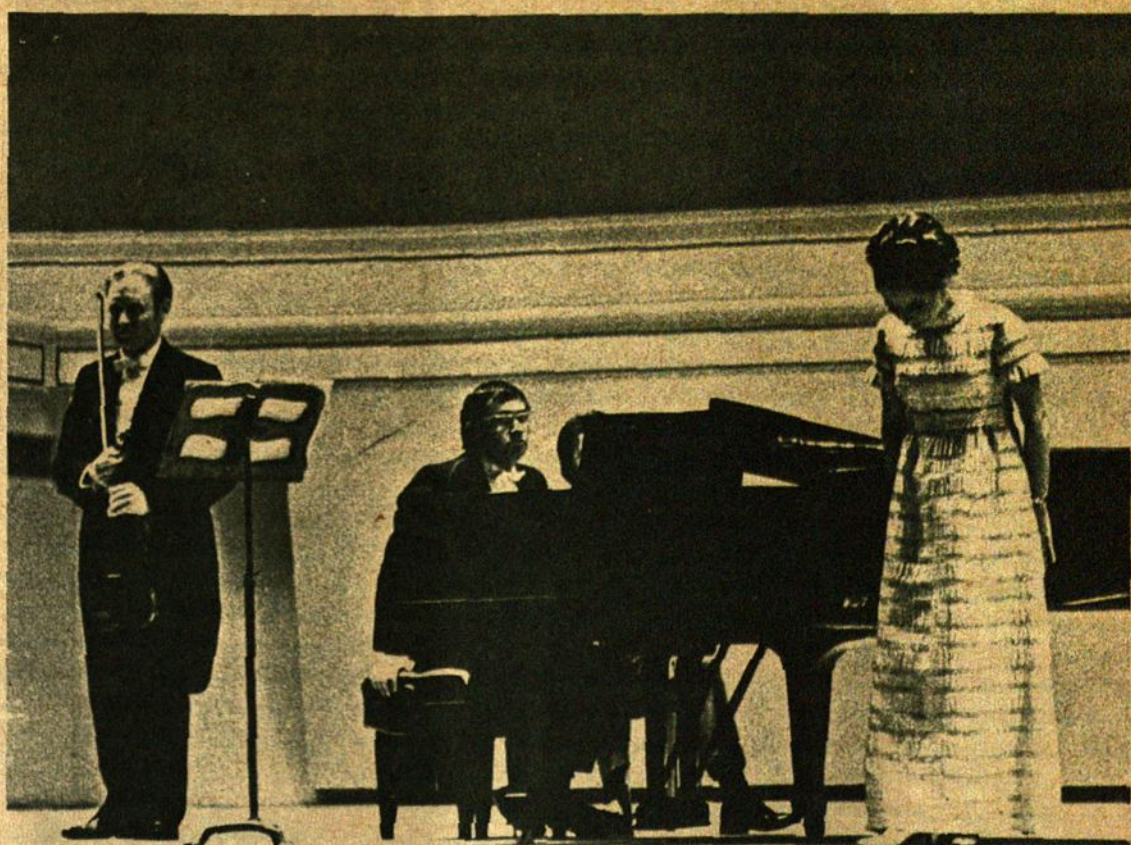
Kenkia ir smulkmeni-
kumas. Teisybė, litera-
tūroje dabar turime ir
"Thingismą" naują sro-
vę, bet tas Barėniškas,
atsitiktinai patekęs į kny-
gą, išblaško dėmesį, pa-
sunkina skaitymą. Var-
gas ir su vardais, pavar-
dėm. Jų prikišta tiek
daug, kad toje masėje pa-
simeta individai. Bele-
tristinė knyga nėra Vi-
sų šventųjų litanija.
Kiekvienas paminėtas tu-
ri organiškai suaugti su
veiksmu. Negalima rei-
kalauti, kad skaitytojas
karts nuo karto vartytų
puslapius ir ieškotų ry-
šio. O jis reikalingas,
nes autorius, tur būt, mė-
gina iškelti mūsų tautai
taip svarbią epochą, ap-
sisprendimą už Lietuvą
ar bolševizmą. Rašau —
tur būt, nes tuo nesu tik-
ras. Tas pasipriešini-
mas, ginkluotų lietuvių
atsiradimas tik 344 pus-
lapyje ir jis staigmena

įvykių neparuoštas, ne-
išugdytas.

Tačiau didžiausia silp-
nybė yra veikėjų anemiš-
kumas. Jie neturi nė vie-
no kurio dominuojančio
jausmo, dorybės ar blo-
gybės, kuri stumtų juos
į veiksmą, pateisintų vie-
ną ar kitą žygi. Net da-
bar vokiška okupacija ir-
gi tokia anemiška. Net
gasiūnai, labiau nu-
skriausti už kitus, nėra
alkani ir verčiasi neblo-
gai kaip ir visi kiti ap-
link. Vanka, buvęs vagis,
dabar vokiečių šnipas, ir-
gi neperbaisiausias. Ga-
siūnas, pilnas patoso,
išakinėja jam (298 pus.)
Atrodo, perdėtas ir tas
masiškas žmonių kvai-
lumas, naivumas, baikš-
tumas. Sutinkam, kai-
mas nebuvo šviesus. Bet
jam netrūko gudrumo, in-
dividualumo. Kaimo žmo-
gus visad šaipėsi iš žy-
do, ruso ir nepagailėjo
vokiečio. Bijojo tų pas-
tarųjų labiau kaip kitų,
bet šaipytasi iš jų be pa-
sigailėjimo. Kai kur žo-
dis vokiečių kaime buvo
tikras keiksmazodis.
Taigi tenka nepatikėti,
kad kaimas išvaro pie-
menį Igančią už mutter
butter. Lygiai toji iš-
pampusi utėlė, jos traš-
kymas, glindos, niežai
rodytų lyg sukta į natū-
ralizmą, bet jis, blik-
telėjęs 29 puslapyje, pe-
rina į saldumą. Net su-
pykęs senis Gasiūnas su-
naus žmoną vadina mar-
tele, o jina jį tituluoja
tamsta.

Iš viso, jei kas skai-
tytų knygą, nepažinęs mū-
sų kaimo, padarytų išva-
dą, kad kaimo žmogus
tokia užguita, kvaila,
baigsti būtybė be jaus-
mo mylėti, nepakęsti,
pykti, įtužti. Senis Ga-
siūnas, pats darbu pra-
simušęs, pasikeikdavo,
bet tik troboje prie žmo-
nos, kai niekas negirdi.
O kas jis būtų galėjęs
priešintis! Taip apies-
savo samprotauja senis Ga-
siūnas (319 p.). Skaityda-
mi sužinom, kad jis ne-
mėgsta būti pamokomas,
kad jis spaudęs savo sū-
nų prie darbo, bet jis ne
despotas. Atidavęs savo
beveidžiui sūnui ūkį, gra-
žiai sugyvena tiek su
juo, tiek su marčia. Jis
nėra turtingas, bet turis
pinigų. Jis nedrąsus, bet
ir pasimuisto, net ka-
riauti užsimano. Jis ir
atsargus ir protingas,
kartu naivus ir kvailas.

(Nukelta į 6 psl.)

Akimirka iš Metropolitan Operos solistės Lilijos Šukytės koncerto Chicagoje. Iš kairės į dešinę: Met-
ropolitan Operos orkestro koncertmeisteris Stanley, akompaniatorius George Posell ir solistė Lilija
Šukytė.

Chicagiečiai entuziastingai sutiko Liliją Šukytę

Metropolitan Operos
solistę Liliją Šukytę chi-
cagiečiai jau seniai buvo
girdėję. Ją šiltai pris-
mindavo iš "Gražinos"
ir "Traviatos" spektak-
lių.

Skubančių dienų aki-
vaizdoje Lilija Šukytė
sparčiais šuoliais kopė
į dainos meno aukštu-
mas Metropolitan Ope-
ros pasaulio garsenybių
tarpe.

Gi iš paskutiniųjų jos
pareiškimų aiškėja, kad
ji yra pasiekusi ir pir-
maujančių vaidmenų sta-
tomose operose.

Chicagos lietuviai, tie-
sa, persotinti įvairiau-
siais parengimais. Jie
mato gerų ir silpnųjų
parengimų, klausosi
aukšto meninio lygio ir
mėgėjiškai suruoštų kon-
certų. Bet visa tai ir su-
daro spalvingą Chicagos
lietuvių kultūrinį gyve-
nimą.

Gi kada eina kalba
apie mūsų žvaigždes, su-
sidomėjimas kasdien au-
ga ir su nerimu laukia
tokių ruošiamų koncer-
tų ar naujos operos
premjeros.

Taip nutiko ir belau-
kiant Metropolitan Ope-
ros dainininkės Lilijos
Šukytės koncerto.

Neįprasta ir gal kiek
keistokai kai kam atro-
dys, kad tokį koncertą
suruošti iniciatyvos ėmė-
si ne kokia organizacija
ar bendruomenės pada-
linys, bet stambi finan-
sinė pajėga, lietuvių pa-
sididžiavimo užsitarna-

vusi institucija — Lie-
tuvų Fondas.

Šį koncertą suruošti
nebuvo taip jau lengva
ir paprasta, kaip kas gal
manytų. Čia reikėjo ir
nemaža pastangų iš Lie-
tuvų Fondo vadovybės
ir ton talkon atskubėjo
newyorkietis dr. J. Ka-
zickas.

Jeigu ne Lietuvių Fon-
do iniciatyva, vargu ar
kas kitas būtų Orchestra
Hall koncertinėje di-
džioje salėje ruošęs Li-
lijos Šukytės koncertą.
Vargu savo miela, išei-
vijoje išaugusią Nemū-
no krašto dukrą Liliją
Šukytę chicagiečiai bū-
tų begirdėję artimoje
ateityje.

Tad Lietuvių Fondo
pastangas tenka vertinti
teigiamai. Ir koncerto
tikslas geras — visos
atliekamos nuo kon-
certo ruošimo lėšos ski-
riamos ne į Lietuvių Fon-
do kasą, bet lituanistikos
studijoms Chicagos uni-
versitete finansuoti. O
kaip žinia tokias studijas
universitetas jau įvedė
ir pačios studijos prasi-
dės nuo ateinančio ru-
dens.

Tokių nuotaukų vedini
chicagiečiai balandžio
mėn. 5 d. vakare ir sku-
bėjo į Orchestra Hall
pasigėrėti mūsų šaunio-
sios dainininkės retu kon-
certu. Rengėjų teigimu
salėje apie 2000 koncer-
to dalyvių. Jų tarpe ne-
maža ir mūsų augančio
jaunimo. Gražu, šven-
tiška...

Apie koncertą ir so-
listę Liliją Šukytę iš me-
ninio taško žvelgdami,
labai šiltai ir ją aukš-
tai vertindami kalbėjo
lietuviai ir amerikiečiai
meno kritikai didžioje
amerikiečių spaudoje.
Gi kaip eiliam koncer-
to klausytojui jis buvo
tikrai mielas ir malo-
nus. Pati dainininkė be
jokio išdidumo, atrodė
tokia paprasta, šilta ir
miela. Gi jos spalvingas
balsas užburė klausyto-
ją su pirmuoju Mozarto
kūriniu ir jį išlaikė iki
pat koncerto baigmės su-
sikaupime, rimtyje, pa-
sigėrėjime.

Pirmoje koncerto da-
lyje dainininkė dainavo
Mozarto, Schuberto ir
Strausso sudėtingus ir
sunkius kūrinius.

Po pertraukos, ant-
roje dalyje girdėjome
Grudžio, Banačio, Šim-
kaus, Jakubėno, Klovos
ir Gailevičiaus kūrybą.
Ir šią dalį išdainavo dai-
nininkė su išgyvenimu,
išijautimu, švelnumu ir
kai kurios jau ne kartą
girdėtos dainos šį sykį
buvo tarytum visai nau-
jos.

Pianu palydėjo George
Posell ir smuiku Stan-
ley Ritchie, Metropol-
itan operos koncertmeis-
teris.

Publika Liliją Šukytę
sutiko entuziastingai, pa-
lydėjo ją ilgais aplodis-
mentais ir koncerto pa-
baigoje jos rankose pra-
žydo dėkingumui pareikš-
ti raudonų rožių puokš-
tės.

Po koncerto Pic-Con-
gress viešbutyje įvyko
trumpas Lilijos Šuky-
tės pagerbimas, kuria-
me dalyvavo apie 70
kviestų svečių. Prie kuk-
lių vaisių miela dainin-
kė sutiko mūsų dainos
menininkai St. Baras, Da-
na Stankaitytė, A. Bra-
zis, Jonas Vaznelis, Ro-
ma Mastienė, Prudenci-
ja Bičkienė, maestro Vy-
tautas Marijošius, Lie-
tuvų Operos valdybos
žmonės — pirmininkas
K. Skaisgirys, Sofija
Džiugienė ir nemaža Li-
lijos Šukytės gerųjų pa-
žįstamų. Solistę savo at-
silankymu pagerbė ir
Lietuvos generalinis kon-
sulas dr. Petras Dauž-
vartis ir ponija, Lietuvių
(Nukelta į 6 psl.)

Metropolitan Operos solistė Lilija Šukytė po sėkmingo rečitalio Chicagoje, Lietuvių Fondo suruoštame
jau pagerbt poptyje. Iš kairės: L. Šukytė, Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas dr. G. Balukas, Valdy-
bos vicepirmininkas ir reikalų vedėjas A. Reklaitis, Lietuvių Fondo Valdybos pirmininkas dr. A. Razma
ir Dirvos bendradarbis J. Janušaitis, už jų matyti Jaunimo Centro direktorius kun. J. Borevičius,
V. Noreikos nuotrauka

TŪBOTO GAIDŽIO METAL...

(Atkelta iš 5 psl.)

Tiek vargo padėjęs slėpdamas sarti, jis vėjavaiškai išvažiuoja su juo į krikštynas. Mat rašytojui rūpėjo, kad vokiečiai sužinotų apie sarti. Bet tam jis galėjo panaudoti sūnaus sunkią ligą. Tėvas galėjo būti pastatytas ant briaunos krašto: sūnus ar sartis? Važiuoti kur toliau pas gydytoją ar laukti ir rizikuoti sūnaus gyvybe. Ir tai būtų buvusi vienintelė tikra įtampa visoje knygoje.

Neaišku ir kodėl Gasiūnas nori vesti Juliją: ar jis pasiilgęs draugystės, ar jo vyriškas instinktas dar labai tvirtas. Žodžiu sunku susigaudyti, kas tas Gasiūnas iš tikrųjų yra.

Net vokiečių vyresnysis Tierholcas (Tūboto gaidys), pagyvenęs tarp vietos žmonių, prarado ir savo aštrumą, išmintį. Prisiplėšęs auksu, jis bėga naktį iš Lietuvos, lydimas vos trijų neginkluotų vokiečių kareivių!

ŠUKYTĖ CHICAGOJE...

(Atkelta iš 5 psl.)

Fondo vadovybė -- dr. A. Razma, dr. G. Balukas, A. Reklaitis ir kiti šį subuvimą rūpestingai globojo.

Čia gerą valandą svečiai su viešnia dalinosi išpūdžiais, išgyvenimais, užsimindami ir apie mūsų dainininkės ne-tolimos ateities planus.

Ji dabar važiuosianti į Vokietiją ir dainuos operoje, o be to turės partijas dainuoti ir Metropolitan operoje.

Šis paskutinysis Lilijos Šukytės koncertas chicagiečiams paliko mielą ir ilgam išliekančią išpūdį ir su viltimi tikime, kad po nekurio laiko ją vėl galėsime išgirsti Chicagoje didiesčio bent kurioje didžiojo koncertų salėje.

Lilija Šukyte lietuviai išeivijoje džiaugiasi ir jos pasiektais laimėjimais dainos meno pasaulyje gėrisi ir didžiuojasi. Ji savo daina nekarta primins pasauliui ir apie savo tėvynę Lietuvą iš kurios mažytė išėjo į tremtį. Lietuviai Fondo vadovybei už šias gražias pastangas suruošti šį koncertą priklausos nuoširdus lietuviškosios visuomenės aciu.

(jj)

Ir jie neginkluoti tik tam kad Gasiūnas galėtų atimti savo sarti, nes po to tuojaus atbilda ir bešaudą vokiečių pastiprinimai.

Daug gyvesnis yra Ignacas. Gaila tik, kad dar vaikas. Būtų autorių jį kiek pasendinęs, būtų buvusi įdomi asmenybė. Sunku patikėti, kad, tik metęs botagą, jis pajėgus ir arti, ir malti ir važiuoti vienas į mišką. Toks darbas priplotų ir suaugusi, tuo tarpu Ignacas tik veržiasi prie darbo, tartum atominė energija jį varytų. Tačiau knygos galė gražiai, įtikinančiai perduotas jo neapsisprendimas: eiti su bolševikais ar prieš juos. Jis prisirišęs prie Gasiūno, bet jis vargšas. Pradžioje jis ir su vienais ir su kitais, bet, atrodo, pasuks pas raudonuosius.

Galima rasti visą eilę retų žodžių: gyslojo Ignacas pats vienas; nučėrškina į bažnyčią; vyniodama, tūdalodama savo vaikeli kalbėjo, meilino; sparnų vasnojimo garsas; šeberkštėtą dyglį širdin ir t.t.

Jeigu rašytojas būtų savo veikalą sutrumpinęs, veiksmą padaręs ne tokį atsitiktinį, bet išplaukiantį iš veikėjo charakterio, būtų daug laimėjęs. Atkreiptinas jo dėmesys ir į dialogus: jie tokie kapoti, pagal vieną kirpimą, tuo tarpu kaimo žmonės moka ir šakotai išsireikšti. Kai kur tas kapojimas yra reikalingas, pabrėžia situaciją, nuotaiką. Štai susišaudymas tarp savųjų, kol jie dar patys nesusigaudo, kas priešas, kas draugas yra ir idomus ir gyvas, bet ne visur toks stilius tinka.

VAIKAI APIE TĖVUS

• TEVAI yra gana juokingi. Jeigu aš klausiu mamos, ar aš galiu eiti kur nors vienas pats. Ji visad atsako:

• Ką tu galvoji? Leisiu aš tave vieną patį? tu esi mažas berniukas. Bet jeigu aš apgritū, tada mama sako man, -- Ir vėl verki? Aš galvoju, kad tu jau didelis vyras, o verki kaip mažukas.

• KARTAIS mama papasakoja man apie senus laikus, kada ji buvo maža mergaitė. Mes kalbėjome apie mamas, Petras sakė kad jo mama yra geriausia, Andriukas sakė, kad jo mama yra gražiausia, Algis sakė kad jo yra jauniausia. Aš sakiau mano mama turi tokį spe-

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(3)

KANADA išleido šiuo naujus pašto ženklus: 1. 1970 m. sausio 7 d. -- 6 c. ikišiolinio piešinio bet pakeista spalva: vieton oranžinės -- juoda.

2. Sausio 27 d. -- du šešių centų pašto ženklus: Manitobos provincijos 100 metų sukakčiai paminėti (su Manitobos vėliava) ir Northwest Territories 100 metų sukakčiai paminėti (su tos provincijos eskimės dail. Kenojak piešiniu "Užkerėta pelėda"). Šį pastarąjį p. ženklą čia dedame. Northwest Territories provincijos sostinė yra Yellowknife miestelis, esąs prie Didžiojo Lokio ežero. Pati "Šiaurės Vakarų" provincija sudaro maždaug trečdalį visos Kanados teritorijos.

3. Vasario 18 d. -- 6 c. sumedžio lapo lastelių piešiniu -- Kanados biologinių tyrinėjimų įnašui į tarptautinę biologinę programą atžymėti.

MEKSIKA išleido 80 centavų oro pašto ženklą pagerbti tėvą Juniperą Serrą -- Kalifornijos kolonizatorių.

Junipero Miguel Jose Serra (1713 - 1784) gimė Mahorkos saloje, Ispanijoje. Įstojo į kunigus ir 1729 m. buvo išventintas pranciškonu. Iki 1744 m. mokė filosofiją ordino mokyklose. 1749 m. buvo pasiųstas į Meksiką kaip misininkas ir darbavosi tarp Queretaro indėnų bei mokė San Fernando kolegijoje Meksikoje.

cialų daiktą nuskusti plaukus nuo jos kojų, ir aš visus nuvedžiau į mamos kambarį ir jiems parodyčiau. Algio mama buvo labai pikta, nes bandom Algio plaukus nuskusti.

• MANO mama atrodo vidutiniškai. Jos plaukai yra vidutinės spalvos. Ji yra vidutiniškai stora. Ji yra sena, turbūt... Ji turbūt yra kokių aštuoniasdešimt metų.

• KALĖDOM aš padariau kalendorių ir padovanojau mamai. Mama sakė, tai yra gražiausia dovana kokią ji yra kada nors gavusi. Mano mokytoja buvo labai pikta, kai aš užkliajau paveikslą atvirkščiai, bet aš galvoju kad mama nesupras. Ma-ma visai nepastebėjo.

• KAI aš buvau mažas, aš galvoju kad mano tėtė žino viską. Vakar jis padarė klaidą mano skaičiavime

• KAI mama apsirengia kur nors išeiti, ji visad kvėpia kaip mano šuniukas Taxi po jo vonios.

• Aš mėgstu savo mamą ir tėtę. Kartais aš galvoju, kai aš galvoju, kai aš paaugsiu, mama bus labai sena, ir ji turės blogą skilvį, ir ji nieko negalės valgyti, ir aš turėsiu ją vežioti kėdėje. Mama yra dvidešimt aštuonių metų.

• KAI mes ejome maudytis į pajūrį, tėtė bandė apsilvilti savo maudymosi kelnaitėm, bet negalėjo. Tėtė sakė, kad susitraukė. Dabar tėtė nebededa cukraus į kavą.

• MANO tėtė atrodo visai gražiai. Jis turi tokį spindintį gabalą viršuje galvos.

• MANO tėtės vardas yra Palamonas. Vieną dieną mano mokytoja klausė, kaip vadinasi mano tėtė ir aš sakiau, -- Jonas, -- nes aš galvoju, kad visi juoksis.

• KAI aš darau ką nors kvailo, mama man sako, -- Lengva matyti į ką tu atsigimei! Kai aš gaunu gerus pažymius, ji sako: -- Visi mūsų šeimoje buvo gabūs! --

(mp)

REZOLIUCIJA SANTYKIŲ SU TĖVYNE REIKALU

Vokietijos Lietuvių bendruomenės Taryba, savo sesijoje vasario 27 - kovo 1 d., kuriai pirmininkavo dr. J. Grinius ir tėv. A. Bernatoni, priėmė šią rezoliuciją santykių su tėvyne reikalu: Joje sakoma:

-- Apsvarėdusi lietuvių išeivį ir pabėgėlių santykius su tėvyne Lietuva, Vokietijos lietuvių bendruomenės taryba priėjo išvadą, kad lietuviams, gyvenantiems Vokietijoje ir kitur Vakaruose, bendrauti su savo tautiečiais okupuotoj Lietuvoje yra naudinga ir reikalinga. Todėl Bendruomenės taryba:

1) pataria Vokietijos lietuviams kviestis iš Lietuvos pas save pasisvečiuoti gimines, draugus bei pažįstamus, jeigu dėl to šiems negrėstų pavojus nukentėti nuo okupantų;

2) Taryba taip pat pataria lietuvių jaunimui, nemačiusiam Lietuvos, vyksti į tėvų žemę, ten su sidaryti pažinčių bei draugystių ir aplankyti giminių, jeigu toks apsilankymas nesudarytų gi minėms pavojaus nukentėti.

3) tačiau Taryba nepritaria į okup. Lietuvą organizuojamoms tokioms ekskursijoms, kurių visos arba dalinės išlaidos padengiamos iš okupanto išdo, nors iš dalies administruojamo

diplomatas inž. Ferdinandas de Lesseps 1849 m. ėmė siūlinėti kanalo prakasimą. Kai Egipto khedivas Said Pasha sutiko, buvo įsteigta kanalo kompanija ir 1859 m. balandžio 29 d. pradėti kasimo darbai, kurie truko lygiai 10 metų. Kanalas buvo iškilmingai atidarytas 1869 m. lapkričio 17 d. specialiai tai progai italy kompozitoriaus Giuseppe Verdi parašyta opera "Aida" (tokį p. ženklą Egiptas irgi išleido). Kanalas turėjo nepaprastai didelės ekonominės ir karinės svarbos, nes laivai, kurie plaukė į Indiją ar Tolimuosius Rytus sutarėpė tokius kilometrus kelio. I ir II karų metais kanalas praleidinėjo beveik vien tik karo laivus. Tačiau po 1967 m. 7 dienu karo tarp žydų ir arabų, kanalas buvo užblokuotas ir dabar juo jokios susisiekimo nėra.

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,
pasaulyje garsiausioje vietoje jau
baigiama įruošti.

Kiekvienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kurėju tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną
kopolyčia bus dedikuota.

SAVO AUKĄ ATSIUSKITE PRIEŠ KOPLYČIOS
DEDIKACIJĄ.

Rašykite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629.

lietuvių valdininkų, nes tai būtų kolaboracijos pradžia.

Norėdama, kad santykiavimas su dabartine Lietuva taptų abšališkais, Taryba reikalauja ir pataria visiems lietuviams reikalauti:

1) kad tautiečiai iš Vakarų, nuvykę į Lietuvą, nebūtų traktuojami ir išnaudojami kaip svetimišaliai turistai, kurie už viešbučius ir kitus patarnavimus turi mokėti kelis kartus brangiau, negu vietos gyventojai;

2) kad tautiečių iš Vakarų lankymasis Lietuvoje nebūtų aprėžtas penkių dienų sustojimu Vilniuje, bet kad būtų leidžiama tėvynėje svečiuotis neribotą laiką, lankant įvairias vietas be turistų palydovų arba sargų;

3) kad iš Vakarų vykstantieji į Lietuvą tautiečiai galėtų nuvežti dovanų ne tik materialinių gėrybių, bet ir kultūrinių vertybių: lietuviškų knygų, žurnalų, plokštelių, paveikslų ir t.t.

4) kad užsienio lietuvių jaunimui būtų leidžiama aukštosiose Lietuvos mokyklose eiti aukštųjų mokslus arba juose pasitobulinti.

Bendruomenės Taryba iš savo pusės įgalioja Valdybą išrūpinti iš Vokietijos vyriausybės ar kitų šaltinių stipendijų, kurios būtų duodamos okup. Lietuvos studentams, norintiems Vokietijoje studijuoti vokiečių kalbą bei literatūrą, arba specializuotis kokio nors kito aukštojo mokslo šakoj.

KVIEČIAME Į TALKĄ!

Lietuvių Enciklopedijos leidykla išleidusi eilę vertingų ir kažin ar bėpaktuojamų leidinių, iš naujo su-telkė jėgas prie ENCYCLOPEDIA LITUANICA, kurios bus 6 tomų. 1-sis tomas yra jau išleistas. Maloniai kviečiame į talką ją užsiprenumeruojant.

Clevelande prenumeratas priima: Juozas Stempuzis, p. Balio Gaidžiūno krautu-vėje ir Dirvos administracijoje.

Iš anksčiau išleistų leidinių dar turime:

1. Lietuvių Enciklopedija — 36 tomai
2. Vinco Krėvės Raštai — 6 tomai
3. Mūsų Lietuvą — 4 tomai.

Tai yra vertingos dovanos bet kuria proga. Jų kainos yra žemos, leidžiant dabar kaštuoti beveik dvigubai. Nedelsiant užsisakykite, nes atsargos yra nedidelės.

Adresas: Juozas Kapočius, 361 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: Leidyklos — (617) 268-7730, namų (617) 282-2759.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokėstį paskambindami V. Gledraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

NAUJOS LB CLEVELANDO APYLINKIŲ VALDYBOS

Ivykusiuse LB I ir II apylinkės susirinkimuose buvo išrinktos naujos valdybos.

I LB I apyl. valdybą išrinkti: F. Eidimtas, J. Malskis ir Z. Tarutis.

I LB II apyl. valdybą išrinkti: M. Aukštuolis, P. Balčiūnas, F. Baranauskas, V. Čyvas, O. Jokūbaitienė, A.L. Jonaitis, J. Žagaras.

Abi apylinkės taip pat išrinko atstovus į apygardą.

• **Thomas W. Lippitt** skaitys paskaitą tema "Pionierių dvasia", šį penktadienį, balandžio 17 d., 8:30 v. v. Lietuvių Konservatorių Klubą susirinkime, 5106 Wilson Mills Rd.

RESPUBLIKONŲ KLUBO VEIKLA

Sekmadienį, Lietuvių salėje įvyko įdomus Lietuvių Respublikonų Klubą susirinkimas, vyrams ir moterims.

KVIEČIAME VISUS Į KONCERTĄ

rimus diskutuojant svarbius dienos klausimus, liečiančius Clevelando, Cuyahoga apskrities ir Ohio valstijos.

Platesnius pranešimus padarė klubo pirmininkė Rita Premeneckienė, klubo vicepirmininkas inž. R. Kudukis, ir svečias, Ralph J. Perk, kuris yra respublikonų kandidatų nominacijoms į apskrities komisijonierius, o jo sūnus Ralph J. Perk Jr. kandidatas į Ohio valstijos išdininkus.

Plačias, įdomias pastabas padarė ir Jonas T. DeRichter, žnomas Ohio valstijoje politikas, kitados buvęs Ohio seimelio atstovas.

Po susirinkimo vyko kavutė ir įvairūs pašnekėsiai. Kitas susirinkimas bus gegužės mėnesį.

• **Wrestling čempionato** rungtynės The Sheik gins savo titulą prieš populiarią jį imtininką Johnny Powers šį ketvirtadienį, balandžio 16 d., 8 val. vak. Clevelando Arenoj. Be to bus ir kitų imtininkų. Bilietai nuo 4 iki 2 dol. parduodami Arenoj ir Richman's krautuvėje mieste, 736 Euclid Ave.

Šie mokslo metai skuba į pabaigą. Jau laikas žvilgtelėti į metų uždavinius.

Mokyklų uždaviniai yra nepasveriamos reikšmės. Tiek reguliariųjų, tiek šeštadienių. Rengiamos gyvenimui naujas kartas, jos turi daug daug vargų, rūpesčių, pinių problemų. Taip buvo iš pradžios, bus taip lig pabaigos. Bet tie vargai vargeliai ne visuomet yra vienodo lygio: kartais jie esti lengvesni, kartais sunkesni. Dabartinio žmogaus pramušanti technika nukelia jį į mėnulį, o žemę slepia dvasinis jo pasimetimas, moralinis nuosmūkis.

Šeštadienių lituanistinių mokyklų padėtis dėl jų specialių - lituanistinių uždavinių dar pasunkėja. Laiko mažai (tik kelios kuklios šeštadienio valandėlės), o pareigų daug: lietuvių k. ir literatūra, Lietuvos istorija, savo tėvų krašto pažinimas, tautiniai šokiai, savos dainos, sportas, organizacijos... Ir darbo sąlygos dažnai ne pavydėtinos.

Iš to, kas čia pasakytą, aišku, kad lituanistinės mokyklos turi rūpintis, kad Lietuvai neprietrūktų ištikimų vaikų. Žinoma, pirmoji pareiga čia yra tėvų. Taip pat būtina pareiga visos lietuviškos visuomenės su organizacijomis. Ir kol bus ryžtingų, drąsių lietuvių kovotojų už savo teises, tol galime tikėti Lietuvos laisve, nes tokiems, o ne molio Motiejams, priklausopasaulis.

Š.m. balandžio 19 d. Clevelando Šv. Kazimiero Lituanistinė Mokykla išsina į lietuviškąją visuomenę su savo auklėtinių metinių pastangų rezultatais.

Pirmą kartą dainuos maestro Alf. Mikulskio vadovaujamas šv. Kazimiero Lituanistinės Mlos choras, kuriame dalyvauja abiejų Clevelando lituanistinių mokyklų mokiniai. Jame matysime kai kuriuos buvusio Aukuro dainininkus, apščiui mokyti. J. Kazėno buvusių dainininkų ir nemažai naujų "žvaigždžių". Visi malonūs, mieli lietuviukai, ištikimi savo tėvų žemei vaikai.

Ir chorą pagyvins, praturtins, ir atskirai pasiskambins visiems gerai žinomas mokyti. O Mikulskienės vadovaujamas Vysk. M. Valančiaus Lituanistinės Mo-

kyklos kanklių orkestras. Jį sudaro taip pat abiejų lit. mokyklų mokiniai.

Matysime gražiai pasirodžiusius televizijoje ir daug kur amerikiečių subvimuose mokytojų J. Kavaliūnaitės ir M. Leknicko vadovaujamą šv. Kazimiero Lit. M-los tautinių šokių grupę su naujomis šokių pynėmis.

Be to, šv. Kazimiero Lit. M-los mokiniai pademonstruos keletą baletinių akrobatinių dalykų.

Po programos priemonių tėvų parengtų užkandžių pabendravimas, pasidalinimas mintimis, sutvirtinimas ateities vilčių.

Lituanistinės mokyklos yra tarsi bepaliovos gaudžias Amerikos lietuvių nukaldintas Laisvės Varpas, šaukiąs visus į šventą kovą dėl Lietuvos laisvės. Taigi atvykti į šv. Kazimiero Lit. M-los koncertą -- pasidžiaugti savo jaunųjų kilniomis pastangomis ir drauge padėti mokyklą išlaikyti yra ne tik mokinių tėvų, bet ir kiekvieno lietuvių, jo kiu būdu neaplenkiant jaunimo, maloni pareiga.

Rengėjai maloniai ir pagarbiai kviečia visus, kurie tik gali, nepagalvėti balandžio 19 d. ketos valandėlių jų rengiamam koncertui -- vien (nors ir pagrįsto) pagyrimo ar papeikimo jiems neužtenka.

Koncertas bus Naujosios parapijos salėje. Pradžiai 3 val. p.p.

Bilietai gaunami pas Tėvų Komiteto narius, kitus platintojus ir prieįėjimo. (pb)

GRAŽUS PAVYZDYS

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos 8-to skyriaus mokiniai gavėnios metu, kiekvieną šeštadienį, pasiskirdavo dalį savo priešpiečių pinigų paremti Jaunimo žygiui už tikėjimo laisvę. Jie net sudarė tam reikalui komitetą, kuris buvo šios sudėties: pirmininkas Vytautas Premeneckas, vicepirmininkė Rita Giedraitytė, sekretorė Daiva Marcinkevičiūtė, kasininkas Marijus Narbutaitis.

8-to skyriaus mokytoja yra p. O. Žilinskienė.

Juos pasekė ir kiti skyriai. Gražu buvo žiūrėti, kaip I-o ir II-o skyriaus mokinukai atsisakė pirkti saldinius ir tuos pinigus paaukojo, Ilona Kuprevičiūtė, I-o skyriaus mokinukė, pasikrapščiusi po savo ranki-

linių darbų paroda ir lietuviško stiliaus vasarnamių konkursas. Valdyba kvietė visus narius suvažiavime, parodoje ir konkurse dalyvauti.

Valdybos nutarimu Clevelando Grandinėlės P. Amerikos kelionei paremti skyrius pasiųs \$100.00.

Einamųjų reikalų dienotvarkėje valdyba pranešė, kad 21 metų skyr. veiklos paminėjimo progą ruošiamas balius, kuris įvyks š.m. spalio 17 d. šeštadienį Sheraton Motor Inn, Quincy, Mass. patalpose.

Norintieji dalyvauti turi užsiregistruoti iki š.m. rugsėjo 1 d. pas sekančius Baliaus komiteto narius: E. Manomaitį tel. 325-6223, Č. Mickūną 828 - 0484, R. Veitą 843-2146.

Susirinkimą užbaigus namų šeimininkei p. Lapšienei išteikta tradicinė dovanėlė. Malonių šeiminių vaisinami, tolimesnė susirinkimo programa vyko laisvoje pasisėkėjimų atmosferoje. (d)

• **LITUANUS** žurnalą, 15 metų sukakties progą, sveikina anglų kalbos dėstytojas iš Three Rivers, Mass.: "Jūs esate lietuviškų reikalų patriotai, Jūsų energija ir pastangos tikrai pataiko į taikinį, pristatant Lietuvos padėtį mokslinėje ir rimtojo plotmėje, LITUANUS žurnalą siunčiant į universitetus ir knygynus. Mano penkių dolerių prenumerata tokia menkutė palyginus su pasididžiavimu, kad ir aš esu kilęs iš lietuvių. Todėl siunčiu dar dešimt dolerių priedą, ir prašau parūpinti lietuvišką vėliavėlę mano kabinetui ir, jei įmanoma, vytukę automobilio langui".

• **LITUANUS** pageidauja senų numerių, išleistų pirmųjų 10 metų laikotarpyje, nes yra daug prašymų iš bibliotekų, o atsargos jau užsibaigė. Neseniai viena skaitytoja iš Yonkers, N. Y. atsiuntė visus 12 metų turėtus egzempliorius, kad jie būtų persiųsti knygynui, nes "...ten bus daugiau naudos negu mano rūsyje". Šiuo reikalu galima kreiptis tiesiai į LITUANUS, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, iš čia bus nurodyta, kur turimus numerius reikia pasiųsti.

RUGSĖJO SEŠTADIENIS

premiuotas romanas

BIRUTĖ PŪKELEVICIŪTĖ

• **Birutė Pūkelevičiūtė. RUGSĖJO SEŠTADIENIS.** Draugo premijuotas romanas. Kaina \$5.00. Gaunamas Dirvoje.

• **Lituanistikos Darbai II.** Išleido Lituanistikos Institutas Chicagoje. Redagavo dr. Jonas Balys. Kaina 2.50 dol. Turiny: V. Gidžiūnas — žemaičių byla Konstanco susirinkime, P. Rėklaitis — Rytinei Europai tirti dokumentacijos ir informacijos centrai Vokietijoje, etc.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKSTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Už įvairius taupymo sertifikatus moka

5 1/4% iki 7 1/2%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai.
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

Cleveland, Ohio

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ATŽYMIME 20 METŲ VEIKLOS SUKAKTĮ

Š.m. balandžio 18-tą dieną A.L. Tautinės Sąjungos Baltimorės skyrius rengia savo dvidešimtmečio sukaktuvinį minėjimą - koncertą, kuris įvyks Liet. Svetainės didžiojoje salėje, 851 Hollins St., 7 val. vak.

Tikimės kad mus aplankys S-gos pirmininkas T. Blinstrubas ir tars pasveikinamąjį žodį. Pagrindinę kalbą pasakys Taut. S-gos pradininkas ir buvęs jos pirm. Vyt. Abraitis. Pakviestas ir S-gos Rytų Apygardos pirm. inž. Grūzdys. Taip pat pakviesti ir apylinkių lietuviai.

Dainuos Baltimorės Vyrų Choras "Daina". Šokiams gros J. Tamašausko (Thomas) orkestras iš New Yorko. Kas nenorės šokti, galės pasiklausyti lietuviškų melodijų, nes visi šokiai pagrįsti tautiniais motyvais.

Pasistiprinti bus paruošta įvairių šiltų ir šaltų užkandžių ir gė-

ralų. Netruks ir netikėtų pramogų. Proga visiems susitikti ir pabendrauti.

Jau keli metai, kai Baltimorės tautininkai pavasarį pasveikina šaučiu koncertu. O šįmet jis dar atžymėtas sukaktuvėmis.

Atsilankydami, tautiečiai šalia malonios pramogos parems ir tautinės kultūros pastangas išieivijoje. (sm)

PADIDINO ĮNAŠĄ IKI 1000 DOLERIŲ

ALT S-gos Worcesterio skyrius, kurio naują valdybą sudaro pirm. Povilas Babickas, vicepirm. Jonas Vidūnas, sekr. Algis Zenkus ir inž. J. Matulevičius, atsiuntė Vilties Draugijai padidinimui įnašą 100 dolerių, tuo būdu savo įnašą pakeldamas iki 1,000 dolerių.

Metiniame susirinkime taip pat buvo nutarta išsiųsti ALT S-gos Centro Valdybai už 1969-1970 m. nario mokesčio 50 dol. ir min. Balučio paminklo statymui suaukota 10 dol. Au-

kojo: J. Plesys, A. Zenkus, V. Pajeda, S. Vaškelis, S. Šiurkus, J. Vidūnas ir J. Matulevičius.

Buvusios valdybos pirmininkas J. Matulevičius susirinkime visiems padėkojo už praėjusių metų talką valdybai ir ypač prisidėjusioms darbu prie rengimų organizavimo ponios Vidūnienei, Zenkienei, Palubeckienei, Domantienei, Matulevičienei.

Vilties Draugijos valdyba ir Dirva taip pat nuoširdžiai dėkoja ir sveikina tūkstantininką skyrių.

• **Dr. Juozas Dauparas**, iš Chicago, didelis tautinės spaudos rėmėjas, Vilties Draugijos išleistas S. Rūkienės knygos "Vergijos kryžkeliuose" mecenatas, padidinimui savo įnašą Vilties Draugijoje atsiuntė 10 dolerių.

Už paramą nuoširdžiai dėkojame.

• **Petras Vebra**, iš Chicago, atsiuntė 12 dol. padidinimui Vilties Draugijos įnašą.

Už paramą nuoširdžiai dėkojame.

• **Pranas Kovas**, Dirvos skaitytojas, per ALT S-gos Omahos skyrių atsiuntė Vilties Draugijai auką 5 dol.

Už auką nuoširdžiai dėkojame.

• **ALT S-gos Omahos skyrius** atsiuntė 15 dol. padidinimui Vilties Draugijos įnašą ir tuo tapdamas pilnu šimtininku.

Skyriaus valdybai ir nariams dėkojame už įnašą padidinimą.

• **Aloyzas Jančys**, iš Rochester, N. Y., atsiuntė 25 dol. padidinimui savo įnašą Vilties Draugijoje, tuo būdu dabar tapdamas šimtininku.

Naująjį šimtininką sveikiname.

• **Vincas Kizlaitis**, Dirvos tarnautojas, padidino savo įnašus Vilties Draugijoje 30 doleriais, tokiu būdu jo įnašas pasiekė 400 dolerių.

• **Albinas Ščiuka ir ponias**, prieš porą mėnesių atvykę iš Lenkijos ir apsigyvenę Elizabethe, N. J., tuoj įstojo nariais į ALT S-gos Elizabethe skyrių ir užsiprenumeravo Dirvą.

Naujuosius ALT S-gos narius ir Dirvos prenumeratorius p. Ščiukus sveikiname ir linkime jiems gerai įsikurti šiame krašte.

PAGERBS ŽUVUSIUS LAISVĖS KOVOTOJUS

Pamaldos už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus ir partizanų bus atnašaujamos š. m. balandžio 26 d., sekmadienį, 11 val. ryto Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje 64-25 Perry Ave. (56th Dr.), Maspeth, N. Y. Mišias atnašaus ir pritaikintą pamokslą pasakys prel. J. Balūnas. Vakare, 5 val. parapijos salėje, 64-14 56th Rd. įvyks knygos KRITUSIEJI UŽ LAISVĘ pristatymas, kurį praves inž. V. Volertas. Meninę dalį atliks sol. O. Pliuškonienė, akomponuojant Agitai Abends, Dainuojančios Rūtos — I. Šiugždaitė ir D. Melninkaitė, ir dailiojo žodžio menininkai I. Vebraitienė ir T. Alinskas.

New Yorko ir apylinkės lietuvių visuomenė kviečiama pamaldose ir vakarinėje programoje gausiai dalyvauti. Rengia Lietuvių Fronto Bičiulių Rytų Apygarda.

• **Lilija Šukytė**, Metropolitan operos solistė po sėkmingų pasirodymų Met operoje kovo 31 ir balandžio 2 dienomis Verdi La Travia-

toje primadonos Violetos rolėje ir LF ruoštame jos koncerte bal. 5 d. Chicagoje, kur vietos muzikos kritikai labai gerai įvertino, bal. 8 dieną iš New Yorko išskrido į Muencheną, Vokietijoje keletai mėnesių. Kartu išvyko ir jos mamytė Z. Šukienė.

• **Dr. Birutė Paprockienė**, iš New Yorko, balandžio 19 dieną išskrenda į Europą, kur žada praleisti apie 4 mėnesius lankydama 11 valstybių.

Vėliau trumpesniai laikui atostogų nuvyks į Europą ir jos vyras dr. Vaclovas Paprockas, Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininkas.

• **Nijolė** — taip vadina ma amerikiečių madų pasaulyje savo lietuvišku vardu, balandžio 19 atskrenda iš Chicago į New Yorką. Ji modeliuos madų parodoje rengiamoje specialaus lietuvių moterų komiteto, kuris visą dieną skiria Putnamo mergaičių "Neringa" stovyklos įkūrimui.

Nijolė nuolatiniškai angažuojama modeliuoti žinomų rūbų kūrėjų kaip Sarmi, Cassini, Norell, Blass, Beene, Trigere ir kt. kolekcijas žurnalams, laikraščiams, televizijai, krautuvėms bei privačioms pirkėjom. Jos vardas ir fotografijos dažnai pasirodo "Women's Wear Daily", "The New York Times", "Chicago Tribune" ir žurnaluose kaip "McCalls", "Holiday" bei "Hair Do". Šioje madų parodoje Nijolė modelius F. Sarmi rūbų kolekcija.

Madų paroda įvyksta balandžio 19 d. Le Cordon Bleu salėje, Woodhaven, N. Y.

• **BATUNO** metinė konferencija įvyksta šeštadienį, balandžio 18, Pacem of Terris auditorijoje, 315 East 47th Street, New York. Konferencijos pradžia 10 val. ryto ir tęsis ištisą dieną. Bus pranešimai apie BATUNO veiklą ir rinkimai naujos vadovybės. Viešas posėdis, atidaras visiems, bus 4:30 val. po pietų, kurio metu kalbas pasakys Jungtinių Tautų atstovai. Po to bus priėmimas svečiams ir susipažinimas su batuniečiais.

Kęstutis Miklas, Aleksandras Vakselis, Nastutė Umbrazaitė, Elena Kulbokiene ir Petras Vytenus yra kandidatai į BATUNO direktorius. Į direktorius — antrininkus kandidatuoja: prel. Jonas Balūnas, Dalia Bulgarytė, Vytautas Jurgėla, Elena Miklienė ir Benediktas Budrevičius. Renkama tik po tris. Renka visi batuniečiai, gyveną visuose kontinentuose, korespondenciniu keliu.

BALUČIO PAMINKLO FONDUI SUAUKOTA \$343.00

Dviem atvejais anksčiau esu pasiuntęs Londono Lie-

A.A. TERESĖ MITKUVIENĖ PRISIMINUS

Vėlykų antrą dieną, kovo 30 ištikta širdies smūgio ir vežama į ligoninę pakelyje mirė Teresė Mitkuvienė.

Pašarvojus Yolandos Baužienės vadovaujamoje koplyčioje, balandžio 2 d. Šv. Antano bažnyčios klebonas kun. Vladas Stanevičius atkalbėjo rožinį ir balandžio 3 d. buvo nulydėta į Šv. Antano bažnyčią iš kur po atlaikytų Šv. Mišių, giminių, draugų ir pažįstamų buvo nulydėta į Evergreen kapines. Kapinių duobkasiams pabaigus streiką velionė bus pervežta į Sepulchre kapines ir ten palaidota.

Teresės Mitkuvienės kelias nebuvo rožėmis klotas. I-sis Pasaulinis karas ją buvo nubloškęs į Rusiją, o II-sis į Vokietiją ir Ameriką.

Teresė jauna būdama ir baigusi Lazdijų pradžios mokyklą, tuo nesitenkino. Ji lankė įvairius kursus, mokinosi ir toliau lavinosi. Atsidūrusi I-mo Pas. karo metu Rusijoje 1916 metais Petrapiulyje išjungė į Petrapiulio Lietuvių nuokaro nukentėjusių centro komitetą ir jame dirbo.

1917 metais Petrapiulyje susituokė su Jurgiu Mitkum. Tuo laiku siaučiant Rusijoje įvairioms revoliucijoms ir neramumams Teresė ir Jurgis Mitkus persikelia į Vokietiją ir iš ten 1918 metais grįžta į Lietuvą. Antrojo karo audrų sukuryje Teresė ir Jurgis

tuos Atstovybei B. K. Balučio paminklo fondui \$150 ir vėliau \$78.

Šiuo kartu stambia auka \$100 prisidėjo Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Chicagoje valdyba. Velionis Balutis buvo L. St. Taut. Korp. Neo-Lithuania garbės nariu. Br. J. Bartkus, irgi chigagietis, prisuntė \$15. Taigi šiuo atveju vėl pasiūsta \$115.

K. S. Karpis

JAV LB CENTRO VALDYBOS PRANEŠIMAS DĖL JAV LB IV-TOSIOS TARYBOS RINKIMŲ

Pranešame, kad JAV LB Centro valdyba Garbės Teismo sprendimą apeliavo į aukščiausią JAV Lietuvių Bendruomenės instituciją, JAV LB Tarybą. Centro valdyba kreipėsi į Tarybos Prezidiumą ir parašė jį rinkimų taisyklių klausimą pateikti Tarybos nariams išspręsti korespondenciniu būdu. (JAV LB Įstatų 39 straipsnis, pastraipa d).

Balsavimo procedūrai vykstant, JAV LB Centro valdyba prašo visas LB institucijas paruošiamuosius rinkimų darbus testuoti ir atlikti viską kas galima, kad rinkimai įvyktų numatytu laiku.

Kandidatų išstatymo terminas baigiasi balandžio 15 dieną. Prašome į tai atkreipti dėmesį.

JAV LB Centro Valdyba

• **Karolis Vairas-Račkas**, 88 m. amž., po sunkios ir ilgos ligos mirė Kaune. Gyvendamas Amerikoje nuo 1907 m. iki 1920 m. aktyviai reikėsi socialistų tarpe. Vienu metu buvo Tėvynės redaktoriumi. Vėliau dirbo Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, bet atleistas dėl nusikaltimo. 1933 metų vertėsi kaip laisvas žurnalistas.

Mitkai buvo priversti palikti taip brangią ir mylimą Lietuvą ir vėl atsidurti tremtyje. Po keleto metų praleistų Vokietijoje Teresė su vyru Jurgiu atvyko į Ameriką ir apsigyveno Detroit.

Čia Teresė tuoj išjungė į visuomeninį darbą ir kiek jos jėgos leido dirbo ir visur dalyvavo. Ji drauge su Černiene ir Gerulaitiene suorganizuoja ir atkuria Detroito Birutės Draugiją, kuri gražiai reiškiasi ir dirba visuomeninį ir kultūrinį darbą. Be to Teresė kartu su Jurgiu priklausė beveik visoms pagrindinėms Detroito Lietuvių organizacijoms: Lietuvių Bendruomenei, Balui, Lietuvių Namų Draugijai, Lietuvių Fondui, Dainavai, Lietuvių Radijo Klubui "Lietuvių Balsas" ir kitoms. Taip pat Teresė ir Jurgis Mitkai yra ir "Vilties" draugijos nariai ir Dirvos skaitytojai.

Mirė sulaukusi 77 metų. Paliko: Vyją Jurgį, dvi dukras: Aldoną ir Gražiną. Vieną anūką ir dvi anūkes.

Užkandžiai laidotuvių dalyviams buvo surengti Lietuvių Namuose. Jos vyrui — Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savonarių Sąjungos Detroito skyriaus pirmininkui kpt. Jurgiui Mitkui, dukterims Aldonai ir Gražinai ir jų vyrams K. Stašaičiui ir Petruliui reiškiu užuojautą.

• **"LIETUVIŲ BALSO"** pirmininkas Vacys Urbonas su žmona balandžio 6 d. išvyko mėnesiui atostogų į Floridą. Atostogų metu ji pavaduoja vicepirmininkas Kazys Gogelis.

• **JURŲ ŠAULIŲ "Švyturio"** kuopos rengtas balandžio 4 d. Lietuvių namuose linksmavakis nors ir nebuvo gausus dalyvių skaičiumi, bet praveistas pirmininko Mykolo Vitkaus labai pavyzdingai ir gražiai. Premija už valsą teko Jonui Acui ir Adai Teličienienei; už polką Albinui Grigaičiui ir Danutei Vitaitėi ir tango Juozui Tamuliui ir Veronikai Kolbokienei. Teisėjais buvo: Justas Pusdešris, Vladas Selenis ir Bronė Poškuvienė.

• **MEDELIŲ SODINIMO ŠVENTĖ** Dainavoje įvyks balandžio 19 d. Į šį darbą išjungti pasižadėjo šauliai, skautai, ateitininkai ir moksleiviai.

• **ELZBIETA PAURAZIENĖ** grįžo iš li-goninės ir gerai jaučiasi.

• **DOLC** Valdyba pasiskirstė pareigomis balandžio 5 d. sekančiai: pirmininkas Bernardas Brizgys, vicepirmininkai Antanas Sukauskas, Elžbėta Paurazienė, Petras Januška, izdininkas Vacys Lelis, finansų sekretorius Petras Pajojus, protokolų sekretorius Saulius Šimoliūnas, sekretorė anglų kalba Nijolė Šlapelytė ir narys Alfonsas Žiedas.

• **Tumo-Vaižganto paminėjimas**, rengiamas L. Ž. Sąjungos Detroito skyriaus įvyks balandžio 26 d., 12:30 val. Lietuvių Namuose.

Paskaitą skaitys LŽS pirmininkas Vytautas Alantas. A. Grinius

Vilties Draugijos šimtininkei, tautinės srovės veikėjai ir Dirvos skaitytojais

TERESEI MITKIENEI

mirus, jos vyrui kpt. JURGIUI MITKUI, dukterims ALDONAI STAŠIENEI ir GRAŽINAI PETRULIENEI bei jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

A + A

TERESEI MITKUVIENEI

staiga mirus, jos vyrą kap. JURGI MITKŲ ir dukteris GRAŽINĄ PETRULIENĘ ir ALDONĄ STAŠIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame

Ona ir Jurgis Rekašiai

Brangiam Kolegai, prieteliui ir Krikšto Tėveliui

A + A

VIKTORUI GUDAIČIUI

staiga mirus, skausmo prislėgtus: brolių ANTANĄ su šeima ir artimuosius Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Krikšto sūnus Ritas,
Darius, Aldona ir Jonas Pavilioniai

ONAI SILIŪNIENEI

Lietuvoje mirus, Jos sūnus ALEKSĄ, KAZĮ ir BRONIŲ SILIŪNUS, jų šeimas ir artimuosius didžio liūdesio valandą giliai užjaučia

Elena ir Antanas Rukai